

Rev. P. Evstahij Berlec, O. F. M.

Pred podobo Brezmadežne.

Src ljubečih melodija
 k tebi, Mati, kvišku plava,
 o brezmadežna Marija,
 božja Mati, bodi zdrava!

Grešniki smo mi nevedni,
 ti brez krivde si edina,
 Eve smo otroci bedni,
 polni žolča in pelina.

Prôsi, prôsi, o Prečista:
 v Luči bomo prerojeni;
 ti presrečna Mati Krista,
 v svoje nas srce zakleni!

Preljubo veselje, oj kje si doma?

Dr. J. S.

Veselje! Kdo ni rad vesel? Ali ni ravno veselje ti-
sto, kar človeka naganja, da se peha in žene, trudi in mu-
či od zore do mraka, od mraka do dne: Kmet in delavec,
obrninik in trgovec, uradnik in učenjak — vsi delajo, da
bi si pridobili nekoliko veselja. Da, veselje je vzvod in gi-
balo vsemu človeškemu dejanju in nehanju. Če ne bi člo-
veka čustvo veselja gnalo k vedno novim načrtom in skle-
pom, k novemu snovanju in delovanju, bi bilo človeško
življenje pusto in prazno kakor meglen zimski dan. Ve-
selje je kakor solnce, ki obseva in ogreva naše življenje,
— kakor brez solnca ni življenja v naravi, tako brez ve-
selja ni pravega življenja v človeku. Odkod samomori?
Umori se človek, ki nima več veselja do življenja.

Veselje je človekova potreba, ki izvira iz njegove na-
rave; veselje daje človeku tudi moč in oporo v življenju;
veselje daje človeškemu življenju privlačnost, mikavnost
in vrednost. Vsak človek čuti potrebo po veselju, pa ima
tudi pravico do njega. Veselje je človeku potrebno za du-
šo in za telo, za dušno in telesno delo in tudi za versko
življenje.

Na kako različnih potih ga ljudje iščejo, naj si bo
to v Ameriki ali v Evropi; — Poglej jih v zaduhlih gos-
tilniških beznicah! Natlačeni so kot žveplenke v škatlici,
komaj dihaajo v sprijenem zraku, ki je od vina in dima pre-
nasičen. Kdo misli na to, da bo jutri težka glava, pokvar-
jen želodec, ali da doma stradajo stariši ali družina! Gos-
tilna, vino, tobak, godba in ples **to je njihovo veselje.** —
Stopiva v pisarno ameriškega tovarnarja. Mož naju
niti ne zapazi, cel dan od jutra do večera sedi pri svojih
trgovskih knjigah, piše, računa, premišlja, preudarja,
sprejema pisma in brzobjavke, narekuje tipkaričam odgo-
vore in daje navodila. Premoženja ima, da sam ne ve,
koliko. On narekuje cene vsem tovarnam železnih izdel-
kov v Ameriki, na stotisoč delavcev revežev je od njega
odvisnih; koliko jih med njimi strada, tega ne ve, nima
časa, da bi se za to zanimal. On bogati, **to je njegovo ve-
selje.** — Obiščiva učenjaka v njegovi delavnici. Vseučil-
liški profesor je, njegova slava gre po vsem svetu, on po-
zna gibanje zvezd natanko, njegovi računi so pokazali, da
mora biti na našem nebu še ena zvezda, ki je dosedaj še
nihče ni videl. Zdaj piše knjigo, kjer bo to dokazal. Pri
tem svojem delu nima časa misliti na Boga ali pa na svo-
jo dušo ali na večnost. On živi samo v svojih knjigah in
v svojem znanstvu. **To je njegovo veselje.** — Pojdimo še
nekam, v bolnišnico. Postelja se vrsti za posteljo, na vsa-
ki drugačno človeško gorje, med temi vrstami boleznih in
bolečin pa stopa tolažeč in bolečine lajšajoč angel usmi-
ljenja — redovnica, usmiljenka. Z lilijo v srcu in z rožo
na licu je zapustila zoperni svet in darovala cvet svoje
mladosti Bogu in delo svojega življenja bližnjemu. Roža
njenih lic je v službi ljubezni do bližnjega že zdavnaj zve-
nela, lilija v njenem srcu pa cvete vedno lepše. Življenje

v požrtvovalnem delu za bližnjega in v čisti ljubezni do
Boga — **to je njeno veselje.**

Vsak človek si išče veselja, a vsak drugje. Po pravi-
ci vprašuje naš veliki škof in učitelj slovenskega naroda
Anton Martin Slomšek:

"Preljubo veselje, oj kje si doma?"

Naš čas se imenuje čas napredka; imamo železnico,
brzobjav, telefon, aeroplan že vozi pisma in ljudi, godbo in
koncert poslušas lahko v svoji sobi pri "radio". V res-
nici — velikanski napredek od časov Kristofa Kolumba
pa do danes! Toda kaj nam je prinesel ves ta velikanski
napredek? Nam je-li prinesel kaj sreče, kaj veselja? Ali
nismo baš na višku napredka in prosvitljenosti, iznajdeb
in izumov doživeli grozno svetovno vojsko, ki je prinesla
toliko gorja vsemu svetu? Ravno svetovna vojska je za
človeštvo glasen opomin, da ni sreče in veselja brez —
Boga. Moderna znanost je Boga zatajila, umetnost se je
obrnila proti njemu, materialistična kultura ga je pozabi-
la, moderni človek ga je hotel odstaviti in v svojem sa-
moljubju postaviti samega sebe na njegov prestol. Zato
je Bog človeka zapustil in ga prepustil samemu sebi, stra-
šno gorje je preplavilo zemeljsko oblo, veselje je izgini-
lo s sveta.

Veselja ni brez Boga. Kjer je Bog ali kaj božjega,
tam je veselje; kjer, ni Boga ni nič božjega, od tam vese-
lje beži. Veselje je notranja zadovoljnost, je mir srca. Ta
mir pa nam je prinesel samo Zveličar, ki je rekel:

"Svoj mir vam dam; ne kakor ga svet daje, ga vam
jaz dam." Človeško srce je struna, ki jo zna prav ugla-
siti samo Bog. Če ta struna soglašja in sozveni z glasbo
nebeških zborov okoli prestola Vsemogočnega, tedaj uživa
človek veselje in srčno; če udari svet na struno našega
srca, tedaj ta struna zajeci in zahrešči človeku v žalost in
nesrečo.

Kako priti do veselja, je za marsikoga umetnost, ki
se mu nikoli ne odkrije. In vendar je pot do veselja prav-
zaprav zelo lahko najti. Napis, ki ti kaže pot v deželo ve-
selja, se glasi: Delaj svojemu stanu primerno. Varuj se
greha! Ljubi Boga!

Prvi, neposredni in naravni vir veselja je udeleževanje
tvojih lastnih zmožnosti, duševnih in telesnih in vspe-
hov, ki jih s temi zmožnostmi dosežeš. Nekaj vzgledov
naj to pojasni. Zdravje in telesna moč je vir veselja. Kar s
svojim zdravjem in s svojimi močmi dosežeš, to so tvoji
vspehi, teh se veseliš. Izdelek tvoje spretnosti, delo tvo-
jih rok, blagostanje, ki si si ga s svojo pridnostjo pridobi-
bil, je tvoje **veselje**, ker je res **tvoj** vspeh. Bogastvo, ki si
je podedoval, nezaslužena čast in slava ki jo uživaš, ti ne
more dati pravega veselja, ker to ni tvoje delo. Kmeto-
valec in obrtnik, pa tudi posel, hlapec in dekla — za vsa-
kega je telesno delo vir veselja, če vidi vspeh ali korist
svojega dela. Ves znojen in truden pride kmetovalec zve-

čer od svojega dela domov, a je vesel in zadovoljen, saj ve, da dela za drago družinico, za ljube otroke; ve, da brez dela ni jela, zato ima tudi pri težkem delu svoje veselje. Največ pravega veselja je danes v pošteni kmečki hiši. Delo, narava in verna družina — to so trije stebri veselja na kmetih. Kmet dela zunaj v naravi, v zdravem zraku; s tem si krepi telo in si ohranja zdravo, nepokvarjeno, priprosto dušo. Njegove želje in njegovo hrepenenje ne gre čez potrebe njegovega stanu, zato je zadovoljen in vesel. Trajna opora njegovega veselja je njegova družina. V hiši, kjer je lepo družinsko življenje, tam je tudi veselje doma. Kako je žalostno v kmečki hiši brez otrok. Oče in mati, ki imata otroke, vesta, zakaj se trudita; zato delata in trpita z veseljem. Goreča želja staršev, da bi vzgojili dobre in poštene otroke, vpliva vzgojno na nje same; prizadevajo si kako bi s svojim lastnim vzgledom kazali otrokom pravo pot. Lepo družinsko življenje je na kmetih navadno najizdatnejši vir veselja. Trajno pa ostane veselje le v taki hiši, kjer je gospodar strah božji in gospodinja volja božja. Kjer družina ne živi po božjih in cerkvenih zapovedih, kjer vlada prepir namesto ljubezni in potrpežljivosti, kjer se sliši kletev namesto molitve, tam je pekel, namesto družinskega raja, v peklu pa ne išči veselja. Veselje in sreča se more nastaniti le tam, kjer se dela in živi po naukih naše sv. vere.

Zdaj pa pogledimo v mesta. Tudi tukaj se mnogo dela, v tovarnah vidiš cele armade delavcev. Ali je tudi tukaj veselje doma? Malo, malo ga najdeš. Zakaj je veselje v delavskih družinah po mestih tako redek gost?

Vzrok temu je že tovarniško delo samo na sebi. V tovarni je delo deljeno: prvi samo reže, drugi samo gladi, tretji deva v stroj, četrti stroju streže, peti jemlje izdelek ven itd. Nobeden ne izvršuje celega dela, vsak samo nekaj; zato tudi nobeden ne more reči: to je moje delo. Zato je delavcu tako delo tuje, kakor bi ne bilo njegovo, zato nima veselja nad njim.

Prvi in glavni vzrok, da je v delavskih krogih tako malo veselja, pa so brez dvoma žalostne socialne razmere. Delavci — zlasti tovarniški — imajo preslabe plače, odtod revščina in pomanjkanje v družini, odtod dalje nezadovoljnost in prepir, zraven še slaba vzgoja otrok, življenje brez vere in cerkve, pridenimo še alkoholizem in — pred nami stoji popolna slika mestnega proletarca, v čigar življenje ne posije nikdar žarek veselja.

Stopimo v stanovanje tovarniškega delavca. Sobico in kuhinjo ima — ali pa še toliko ne — za družino, ki šteje pet, šest ali še več članov. Nezdravo, zaduhlo stanovanje je pravo kotišče bolezni. Da tako stanovanje delavčevi družini ne nudi veselja, je naravno. Poleg tega oče in mati pogosto ne zaslužita toliko, kolikor družina potrebuje. Ko se oče zvečer utrujen vrne iz tovarne, najde doma gladne otroke, prazne predale in morda bolno ženo. Kamor pogleda, povsod beda, pomanjkanje, skrb, žalost. A človeško srce potrebuje veselja, tudi delavčevo, zato ga išče in najde v pijači, v alkoholu. S tem mamečim in varljivim veseljem pa se začena navadno konec,

propad. Če takemu nesrečnežu ne ogreva in razsvetljuje srca in življenja naša sv. vera, potem so mu usahnili vsi viri veselja. In ravno delavski sloji, ki bi v današnjih žalostnih gospodarskih razmerah tako zelo potrebovali opore in tolažbe v veri, govore pogosto kakor nemški pesnik Heine: Mi hočemo na zemlji srečo, nebesa prepuščamo vrabcem in angelom. Da se med delavstvom tako zelo širi brezverstvo, je žalostna zasluga tistih ljudi, ki pravijo, da se bore za pravice delavskega ljudstva. Ko tako govore mu pa trgajo iz srca vero brez katere ni trajnega veselja in ne prave sreče. Dajte delavcu to, kar zasluži, da bo lahko živel kot človek; dajte mu človeka dostojno stanovanje, da bo mogla njegova družina imeti človeško življenje; predvsem pa mu dajte zopet vero nazaj in — odprli ste mu pot do veselja.

Veselje izvira iz dobrote. Hudobnež se ne more veseliti. Otroci so vedno veseli, dokler so dobri in nepokvarjeni. Najkrasnejši vzgled tega veselja je sv. Frančišek Asiški (1182.—1226). Ničesar ni imel kot svojo haljo, a je bil vedno vesel. V tem veselju je zapel tisto čudovito "solčno pesem," v kateri hvali Boga za vse stvari, najprej pa za solnce, ki nam "predstavlja Najvišjega". Ta svetnik je bil naravnost umetnik v veselju. Spoznal je, da je pravo veselje le v božji ljubezni in da nam tega veselja, ki izvira iz ljubezni do Boga, niti trpljenje ne more vzeti. Kaj je pravo veselje, je povedal sv. Frančišek svojemu redovnemu sobratu Leonu, ko sta šla iz Perugia proti Asiziju. Zelo ju je zeblo. Tedaj pokliče sv. Frančišek brata Leona, ki je šel nekoliko naprej, in mu pravi: "O brat Leon, naj dajejo manjši bratje še tako lep zgled pobožnosti in svetosti, vendar, dobro si zapomni, ni v tem popolnega veselja!" In ko gre nekoliko naprej, ga zopet pokliče in mu reče: "O brat Leon, ko bi kak manjši brat tudi slepe in hrome ozdravljaj ali celo mrtve obujal, vendar zapiši, da ni v tem popolnega veselja!" In kmalu zopet zakliče: "O brat Leon, ko bi kak manjši brat govoril tudi vse jezike sveta in umel vso vedo in bi napovedoval prihodnost in poznal skrivnost srca, vendar piši, da ni v tem popolnega veselja!" Tako je našteval sv. Frančišek še to in ono, v čemer ni popolno veselje. Brat Leon se je močno čudil in vprašal: "Moj oče, prosim te v božjem imenu, povej mi, v čem je popolno veselje! --" Tedaj mu odgovori sv. Frančišek: "Če prideva vsa premočena in lačna pred porto (samostana) v Santa Maria degli Angeli in pozvoniva in pride vratar ter vpraša: kdo sta? in midva rečeva: dva izmed vaših bratov, a oni nato: potepuha sta, ki se vlačita po svetu in ubogim miloščino kradeta, in nama ne odpre, ampak naju pusti na dežju in v snegu, v gladu in mrazu v noč, in če midva vse to potrpežljivo preneseva in si v ponižnosti in ljubezni misliva, da naju brat že pozna in da mu je Bog položil ostre besede na jezik in da morava trpljenje Kristusovo v vsej potrpežljivosti prenašati, o brat Leon, zapiši, da je v tem popolno veselje!"

Tako veselje nam želi apostol, ko pravi: "Veselite se v Gospodu!" Daj nam vsem Bog tega veselja v obilni meri.

Naš slovenski Karmel.

H. B.

(Dalje.)

Sedemnajst let je že imela, ko jo mati nekoč dobi klečečo, v gorečo molitev zatopljeno.

"Za kaj pa prosiš Anica?" jo vpraša. "Fant bi rada postala," se odreže. Iz tega se vidi, kako naivno nedolžna je še bila v teh letih. Bog jo sicer ni uslišal za kar je prosila, a brez vspaha ta njena molitev ni bila. Dal ji je milost, da je postala duhovna hči tiste velike Terezije, ki je tudi z ženskim srcem združevala moško energijo in odločnost, s katero je kakor mož s krepko roko posegla celo v reformo moških karmelitskih samostanov, obenem pa postala mati ženskega Karmela, kateremu je vdihnila tistega velikega duha požrtvornosti za bojujočo cerkev in njene boritelje, ki še danes, po tolikih stoletjih, z vedno mlado močjo veje po njenih Karmelih.

A predno je pri njej milost poklica v Karmel zmagala, je imel Bog, po človeško povedano, precej dela z njo. Ko je njena najstarejša sestra, Mary, sledila božjemu klicu v karmeljsko samoto, je bila Anica celo huda na njo in ji zagrozila, da jo ne bo nikoli prišla obiskat. Na njen poziv, naj pride kmalu za njo, je odgovorila: "Rajši se dam umoriti, kakor bi kedaj karmeličanka postala!" Toda božja milost je bila močnejša, kot njena trma. Že takrat so jo stariši končno pregovorili, da jo je z ostalimi člani družine spremila do praga graškega karmela. Potem se je začel hud, odločen boj še za njo. Že čez par mesecev je sporočila sestri Mary v Karmel, da se je odločila za vstop v samostan, a k sestram boromejkam in da je že sprejeta. Ona ji je pa odgovorila: "Pazi, tvoj poklic je za Karmel." Kako je ta poziv sprejela lahko posnamemo iz odgovora, ki ga je dala prednici graškega Karmela, ko jo je vprašala, ne bi li tudi ona želela slediti sestri. "Ah, kaj še," je dejala, "rajši grem mej razbojnice, kakor

da bi se dala zazidati!" Podoben krepak odgovor je dobil knezoškof Dr. Zwerger od nje, na dan, ko je Mary dobila redovniški pajčolan.

Zmago nad svetom je dobila. Da hoče v samostan, glede tega si je bila na jasnem. V kateri red, oz. kongregacijo, ta izbira jo je pa stala tri mesece novih hudih notranjih bojev. Vse redove in kongregacije, kolikor jih je poznala, je še enkrat obredla, nazadnje je pa obstala pri redu, ki ji je bil pred četrtem letom še v največje strašilo — pri Karmelu. Nekega dne je stopila pred prednico graškega Karmela z vprašanjem: "Ali bi me sprejeli, če bi prišla?" Se razume, da ji je z veseljem zagotovila sprejem. In res je prišla. Neko zgodnjo jutro je srce s silo odtrgala od dragega doma, na katerega je bilo takorekoč priraščeno. Njen triletni bratec, na katerega je bila posebno navezana, je še spal. Prezveta srce stiskajočih čustev slovesa, je stopila k njegovi postelji, ga s solznimi očmi poljubila, enkrat, dvakrat, nato se pa sunkoma odtrgala od njega, ter odhitela v objem Ženina. Na praznik Marijinega darovanja 20. nov. 1877. se je tudi ona popolnoma Bogu darovala, pod imenom S. Marija Ivana od sv. Križa.

Ko je srce že reklo: Tvoja sem, vsa in za vedno, je njena narava še vedno protestirala. Vnel se je nov hud boj, ne več toliko za poklic, kakor za to, kar je poklic od nje zahteval, postati cela karmeličanka. In v tem boju ji je prišel njen moški značaj prav. Nočemo nadalje zasledovati, kako je šla od zmage do zmage nad samo s seboj. Da je v vstrajnih bojih temeljito porazila kljubujočo naravo in postala vredna hči sv. Terezije, priča to, da je bila že z šest in dvajsetim letom starosti izvoljena za podpredstojnico dunajskega, s tri in tridesetim pa za prvo predstojnico slovenskega Karmela. Napol redovnicam se

pri karmeličankah taka mesta ne izročajo, najmanj tako mladim.

Dne 6. jun. 1889. so bile cvetlice na vrtu dunajskega Karmela v Baumgartnu priče genljivega prizora. Sestre so se zbrale k skupnemu razvedrilu. Toda običajne vesele razpoloženi ni hotelo biti. Smeh, ki je druge dneve prihajal iz notranje sreče polnega srca, jim je ta dan nekam v grlih zastajal. Kar ga je bilo, se mu je poznalo, da je bolj prisiljen in z jokom nuanciran, prepojen. Ni čuda. Bilo je to zadnje skupno razvedrilo. Drugo jutro je imel mladi roj z matico M. Marijo Ivano od sv. Križa odleteti v nov panj, na Selo pri Ljubljani. V teku let se je mej sestrami spletla tesna in močna vez ljubezni, ki je ni bilo mogoče s hladnim sunkom pretrgati. Ko je ta dan zvonec oznanil konec razvedrila, jim je smeh popolnoma zamrl na ustnicah, gostolenje je zastalo v grlu, govorili so le nemi orošeni pogledi, govorili molče trobentajoč, kako težka je ločitev ljubečih se src — za vedno.

Sledečo noč je mladi roj prebil pred tabernakelnom v molitvi za srečen polet v novi panj. Drugo jutro, prvi junijev petek, na vse zgodaj, so še vse skupaj molile prvo duhovno uro. Sledila je sv. maša, mej katero so prejele sv. obhajilo, nakar so opravile še cerkvene molitve za srečno pot. Še en objem, zadnji objem v koru, vpricho Jezusa, še en pogled na tabernakelj, poln tihe hvaležnosti in prošnja in dolgi, črni pajčolani so ljubeče zakrili objokane obraze. Vrata zakristije so se odprla. Samostanski spovednik je stopil pred nje. Uredil se je spoved. Z gorečimi svečami so ostale sestre spremljale poslavljajoče se do klavzure. Slovesno tišino so trgali le napol zadušeni vzdih. Na pragu klavzure pravi spovednik: "V imenu sv. cerkve in postavnega redovnega predstojništva, naj za Ljubljano do-

ločene sestre po zasluženju sv. pokorščine gredo iz klavzure!" In prestopile so prag. Po kratkem počesčenju Najsvetejšega v zunanji cerkvi in mimogredoči poslovitvi od samostanskega služabništva na dvorišču, so zasedle pripravljene vozove, ki so oddrdrali z njimi proti postaji Meidling, da se odpeljejo proti Gradcu in po kratkem obisku v graškem Karmelu dalje proti Ljubljani.

Mejtem je vstanoviteljica slovenskega Karmela, Miss Kristina Bernard, zaključila zadnje priprave na Selu. Na binkoštni torek 11. jun., je knezoškof Missia blagoslovil začasno kapelo in samostan. Naslednje jutro je imel frančiškanski gvardijan P. Placid Fabiani prvo sv. mašo, mej katero je tabernakeljnu vdihnil dušo, evharističnega Jezusa. Tako je Ženin že čakal svojih nevest. Binkoštno sredo 12. jun. 1889., v zgodnjih popoldanskih urah je knezoškof Dr. Missia z vstanoviteljico Miss Kristino Bernard na ljubljanskem kolodvoru pričakoval nove samostanske družinice, na katero je stavil toliko upov, ki ga, kakor je prihodnost pokazala, niso varali. Ko je vlak privozil na peron, je sekovski knezoškof Dr. Zwerger, zvesti angelj varuh avstrijskih Karmelov, takoj izstopil in pozdravil svojega starega prijatelja, sestre pa so še počakale v železniškem vozu, da so se drugi potniki malo razšli. Z željnimi pogledi se je Miss Kristina mej tem ozirala iz katerega voza se bo prikazala karmeličanska redovna halja, po kateri se ji je tako tožilo. Še en trenutek in njenemu koprnenju je bilo zadoščeno. Kakor sestre so se objele in odhitele, da prejmo blagoslov svojega novega višjega pastirja.

Zopet so zasedle vozove, da jih prepeljejo v novi dom. Tam jih je že čakal celokupni ljubljanski stolni kapitelj s šentpeterskim župnikom, v katerega župnijo Selo spada. Ne vem s kakimi čustvi so prestopile sestre prag novega doma. Ni bil dunajski, ni bil graški, ampak slovenski Karmel, takrat šele za prvo silo pripravljen. A dušo je imel kakor drugi — Evharističnega Jezusa. To je za sa-

mostan glavno, za karmeličanski še posebno. Tabernakelj je središče in žarišče karmeličanskega življenja. Z žarki evharističnega Solнца ožarjen dom je karmeličankam lep in ljub, četudi betlehemske vobog.

Koj po prihodu so sestre hotele iti v kor, da opravijo duhovne večernice. Toda oba škofa sta jim zapovedala, da se morajo najprej nekoliko okrepčati. Ubogale so in šele po okrepčilu opravile svojo pobožnost. Mejtem je moško spremstvo zapustilo samostan, ostale so same s svojim Ženinom. Kristina jim je vse razkazala. Posebno vabljev se jim je zdel vrt, s svojim bogatim junijskim rožnim nakitjem. Pod staro cipreso, ki je začudeno gledala te nove gospodarice, so posedle v senco. Mej sesterskim kramljanjem, pri katerem je imela Kristina, vsa srečna, glavno besedo, pripovedujoč vso zgodovino novega domovja, se je približal prvi večer. Taki tihi večeri, zlasti prvi večeri na tujih tleh, so kaj poredni. Kar nočejo pustiti spancu, da bi človeku zatisnil trudne oči. Nепrestano silijo vanj s spomini na stari dom in mu vzbujajo domotožje. Gotovo so ta večer po duhovnih molitvah mimo tihih celic hiteči vali Ljubljani sprejeli marsikak gorak pozdrav, z naročilom, naj ga izročé svojim savskim bratcem in ti donavskim, ki naj ga poneso v dragi dunajski Karmel, kjer so ga ljubeče sestre gotovo težko čakale.

Vstanoviteljica, Miss Kristina Bernard, je s tem dosegla višek svojih želja. Da bi znova vstopila, se telesno ni čutila zadosti močno. Le to je še želela, da bi smela z njimi skupaj živeti in spolnovati karmeljska pravila, kolikor ji bo pač mogoče. Tudi ta želja se ji je spolnila. Prevzela je ministerstvo zunanjih poslov in je v splošno zadovoljnost vodila skozi vsa naslednja desetletja, do danes, če je ni Bog zadnje čase poklical iz tega sveta. Ves ta čas ni prišlo mej njo in sestrami niti do najmanjšega resnega spora. Sestra je bila mej sestrami, od vseh ljubljena in spoštovana.

Prednica M. Marija Ivana, je šla z večšo roko na delo, da premaga

vse začetne težave in novi dom polagoma kolikor mogoče prijetno uredi. A Bog je v svoji nepojmljivi previdnosti kmalu prekrizal njene načrte. Čez dobrega pol leta jo najdemo na smrtni postelji, z gotovimi slutnjami, da ne bo več vstala, kar tudi res ni. Influenca jo je z vso silo zgrabila in toliko časa trdovratno glodala na njeni še mladi in krepki naravi, da jo je spravila v prezgodnji grob. Njena smrt je bila svetniška.

V jeseni istega leta je bilo, ko se je influenza oglasila v slovenskem Karmelu. Prva je obolela teta vstanoviteljice in umrla. Za njo so prišle na vrsto prednica M. Marija Ivana in S. Marija Terezija. Ta slednja je bila že na robu groba, a je vendar še ozdravela. Prednica se pa kar ni mogla opomoči. Pri vsej ljubeznivi postrežbi je vedno bolj bati za njeno življenje. Ko so ji previdno povedali, da je njen položaj resen, se je spočetka krčevito uprla misli na smrt. Celo naslednjo noč je v svoji redovni obleki preklečala na postelji in v goreči molitvi prosila Gospoda življenja in smrti, naj jo iztrga iz objema morilke. Zmagala je, ne nad smrtjo, ampak nad strahom pred njo. Udano je zjutraj vzdihnila: "Bogu hvala, da je tudi smrt žrtev." Čimbolj se ji je bližal angelj smrti, tim udanejša ga je pričakovala.

Proti koncu aprila jo je obiskal njen nekdanji duhovni oče, knezoškof Dr. Zwerger. Ostale sestre so ga prosile, naj z njimi skupaj opravlja devetdnevnic na čast lurški Kraljici za njeno dragoceno življenje. Rad je uslišal to prošnjo. A ko je z bolnico samo govoril, je spoznal, da Bog neizprosno zahteva žrtev njenega življenja, ter ji je to tudi naravnost povedal. Njegova skrb je bila le, da ona po tolikih drugih žrtvah, katerih tajna priča je bil, tudi to najtežjo udano položi na žrtvenik. Od tega časa se je ona s podvojeno gorečnostjo pripravljala na prihod Ženina, da jo izpelje iz ječe telesa.

(Dalje prihodnjič)

Sužnjevo sovraštvo

Prosto prevel P. Blanko.

Slednjic vstopi tudi hišni gospodar z zadnjim gostom in vsak se je vlegel na odkazano mu ležišče okrog mize. Ko so bili vsi na svojem mestu, se je nehote ozrl vsak na prvo mesto, češ, kdo da je tisti, katerega je hotel gostitelj danes posebno odlikovati. Kmalu so si začeli prav potihoma šepetati: "On je . . ."

"On je, katerega ena sama beseda je dovolj, da človeka prisili, da zapusti vse in gre za njim . . ."

"On je, katerega ena sama beseda je naredila iz cestinarja Levija, njegovega učenca."

"Imenujejo ga Jezus."

"Prišel je iz Nazareta."

"Njegovo navadno bivališče je sedaj Kafarnaum."

"Odtod obiskuje mesta in vasi in oznanjuje božje kraljestvo. Pridiguje tudi na bregu jezera in v puščavi ter dela velike čudeže."

Tako so si pripovedovali popolnoma tiho, da jih ne bi slišal on. Toda ta je bil prevzvišen, da bi se menil za njihovo šepetanje. Skoraj bi lahko rekli, da je nek neviden sijaj okrožal njegovo čisto, otožno čelo. Vsaka njegova kretnja, kakor je tudi bila neprisiljena, je oznanjala vzvišeno veličanstvo in neka skrivna visokost, ki je izhajala iz celega njegovega bitja, je prisilila vsakega k spoštovanju, a vendar je vsak spoznal, kdor se mu je približal, da ni popolnejšega in obenem ponižnejšega bitja kakor je on. In ravno to veličanstvo, ta njegova prirodna visokost in ta njegova brezprimerna ponižnost je bila, ki je vzbudila v razžaljenih srcih ošabnih in zavistnih farizejev smrtno sovraštvo, ki je raslo od dneva do dneva.

Silno jih je bodlo, da se je rad družil s preprostim in nevednim ljudstvom, njih prvake in voditelje ljudstva, je pa skoraj preziral. Zato so se tudi pri tem slavnostnem obedu spravili nad učence in jih vpraševali;

"Zakaj je vaš Učitelj z cestinarji in grešniki?"

Hinavsko so podčrtali svojo lastno napako ter so se imenovali grešnike, samo da bi toliko bolj udarili po zamrženem preroku, katerega vključ v vednemu zasledovanju in sumničanju niso mogli ničesar očitati.

Boječi še in nevedni učenci so prestrašeni umolkli. Imeli so pač živo vero in slepo zaupanje vanj, zato so mu tudi sledili, čeravno dostikrat niso vedeli zakaj . . .

Tu se pa oglasi Jezus nepoklican in izgovori ono vzvišeno razlago svojega prihoda na svet, s katero ostro obsodi in izbiča trdosrčnost in zakrknjenost farizejev, rekoč: "Nisem prišel za pravične, ampak za grešnike . . . Zahtevam usmiljenje in ne žrtve."

Zasmehljivo godrnjanje je nastalo med ošabnimi farizeji. Milosrčnost in usmiljenje ni prijalo njihovi uporni in domišljavi naravi.

Kdo pa je bil on, ki je govoril o usmiljenju, o besedi slabičev, katero je že zdavnaj skrbno izbrisal iz svojega slovarja tedanji trdosrčni svet, — — ki se je upal očitno razodeti svojo ljubezen do grešnikov, — — ki je postavil usmiljenje nad žrtve!?

In oni, katerih javna naloga je bila skrbeti za obilne žrtve — farizeji — so se nad to besedo, katere vzvišenega pomena niso razumeli, a enega pohujševali.

A Levi, in druge skromne in odkritosrčne duše, so sprejele te nove nauke s še nejasnim čutom, da v njih tiči resnica in pravičnost. Njihovi začuden, a odkritosrčni pogledi so se zatopili v to bitje luči, ki je oznanjevalo nadčloveško ljubezen za "ljudi, kateri so dobre volje." In obed se je nadaljeval v z rožnim vonjem napolnjeni dvorani.

Tudi Jezus se je razgovarjal resno in mirno. Govoril je o globokih resnicah, ki so se utisnile v globino

srca njegovih bližnjih poslušalcev, ki so ga verno poslušali in občutili doslej še nepoznano veselje biti bližju njega, ki je govoril, kakor doslej še nihče ni govoril.

Njihova srca so postala popolnoma druga, kakor da bi si bil ta, včeraj še nepoznani Učitelj nenadoma osvojil njihove duše.

Skrivna moč je šla iz njega, odsev božanstva je odseval z njegovega obraza.

In v tej dvorani je bil eden, ki ni odvrnil od njega svojega očesa, ako ga ni klicala dolžnost, ki je na poseben način podlegel nadnaravnemu vplivu Jezusovemu.

Gaj je medtem, ko je opravljal svojo nizko službo, "velikega preroka" videl in slišal in nekaj nepremagljivega se je polastilo njegove živahne narave. Tudi on bi, kakor njegov gospodar, zapustil vse in se vrgel pred noge tega tujca, ki je umel skrivnost, osvajati si človeška srca. Gaj je bil prepričan, da ga ne bi zavrgel, saj je rekel sam, da je prišel zaradi grešnikov . . .

In suženj, doslej izključen od usmiljenja in sočutja, si je ponovno ponavljal besedo "usmiljenje", katero je prvič slišal iz človeških ust. Neki nedopovedljivi mir se je polastil njegovega jeze in sovraštva polnega srca in — ni premišljal zakaj — z veseljem bi bil ponudil svoje bolno in ranjeno srce Jezusovemu sočutju . . .

Ko je poslušal njegov mirni in ljubeznipolni glas, mu je ta glas zbudil v srcu vže zdavnaj pozabljeni spomin na nežno ljubkovanje ljubljene matere. In ta spomin je tako pomiril njegovo razburjeno in nemirno srce, da je želel še dolgo, dolgo, da vedno poslušati te besede življenja.

Pa — gostje so vstali: slavnost je bila končana.

Med vratmi je dajal Levi svojim gostom poslovilni poljub in sužnja sta zopet kleče obuvala sandale odhajajočim. Pri Jezusovih nogah kle-

čeč je Gaj, ta od zle usode nezlomljivi Rimljan, naenkrat občutil v svojem srcu vstajati nek popolnoma nov občutek — ponižnost. On, ponosni Rimljan pred katerimi se trese celi svet, pa mora noge umivati in sandale obuvati podjarmljenim Judom! . . . In vendar mu je bilo to delo v tem trenutku sladko. Iz cele duše je to svoje ponižanje daroval Jezusu. In On, ki je videl v globočino duše, je položil svojo božansko roko na njegovo in v neizrekljivi ljubezni blagoslovil ta njegov dar.

Kakor električni tok je dotikljaj Jezusove roke pretresel vso Gajevo notranjost in ko se je po dovršenem delu njegovo oko srečalo z Jezusovim, odprlo se mu je v njem celo morje ljubezni in usmiljenja.

Drugi dan je bil Gaj po večletni sužnosti zopet prost, zopet sam svoj gospodar. Srce mu je vriskalo od veselja. Ali ravno to veselje je skoraj popolnoma zadušilo v njem nežne občutke poprejšnjega dne. Staro sovraštvo do nebrata je popolnoma prevzelo njegovo srce in neugasljiva želja po maščevanju je na novo oživela. Rad bi bil takoj odpotoval v Rim, da poišče Spikalita, ali kje dobiti za tako dolgo potovanje in iskanje potrebni denar? Moral je toraj svoje načrte spremeniti. Z odločnostjo neupogljive volje se je takoj podal na delo. Hotel si je prislužiti ne samo vsakdanji kruh, ampak tudi potrebni denar, da bi mogel čimprej izpolniti to, kar je odslej imel za svojo življensko nalogo.

Bilo je v Betsajdi — majhnem poganskem mestecu, polnem kopalšč in igralnic zunaj jeruzalemskega obzidja. — Kupčija je bila tu zelo živahna in pohlepni Judje so lahko izžemali velike dobičke iz neukročnih strasti svojih odjemalcev.

Gaj je sklenil se tukaj naseliti in s pomočjo radodarnega prejšnjega svojega gospodarja je odprl majhno trgovino z pri orijentalcih tako cenjenimi eksotičnimi izdelki. V njegovi trgovini je mogel gizdalin dobiti živobarvane tunike, ženske fine in prozorne pajčolane, dra-

gocene nakite, nenavadne dišave i. t. d. same stvari, katerim je menja-joča se moda sama dnevno zviševala že tako previsoke cene. Bil je tako zatopljen v svoje kupčije, da je skoraj pozabil na svoje maščevanje. Česar koli se je oprijel; povsod ga je spremljala sreča. V par letih je bil Gaj bogat mož.

Nekega dne, ko je hitel po svojem poslu v Jeruzalem, je na tem kratkem potu dohitel dva moža, ki sta počasi korakala proti mestu. Na prvi pogled je spoznal v njima dva učenca Jezusa Nazarenčana, slavljene preroka, na katerega je pa on pri svojem dobičkanosnem poslu skoraj popolnoma pozabil. Le tu in tam mu je še njegova ljubeznjiva z veličastvom ožarjena podoba stopila pred oči. Njihovo srečanje ga je silno razveselilo. Saj sta bila njegova učenca in prijatelja Levija, sina Alfejevega, katerega dobrot ni mogel pozabiti. Želel je kaj zvedeti o svojem dobitniku, ki je poleg svobode postavil tudi temelj njegove sedanje sreče. Pa ne samo o njem bi se rad razgovarjal, ampak tudi o preroku, ki je takrat naredil nanj tako globok, neizbrisljiv utis.

“Pozdravljena . . .!” nagovori ju. Malo začudena ga pogledata učenca, ki sta takoj spoznala, da imata neznanega Rimljana pred seboj. Zato začne Gaj opravičevaje se pripovedovati: “Jaz sem bil poprej suženj carinarja Levija, sina Alfejevega, in vaju dva poznam, ko njegova prijatelja, s katerima je takrat rad občeval. Ali bi mi mogla kaj povedati o njem, kar ne morem pozabiti njegovih dobrot.”

“Levi je postal Jezusov apostol,” odgovori ljubeznjivo učenec, kateri je imel angeljsko čisti izraz na svojem mladeniškem obrazu. “Sedaj se imenuje Matej, tako je hotel Učitelj.”

“Tako . . .!” se začudi Gaj, “ali ste morali vsi spremeniti svoja imena?”

“Ne, ne, mene kliče Jezus tako, kakor me je klicala mati. Imenuje me Janez. Izpremenil je imena samo nekaterim. Tako ga je izpreme-

nil tudi temu mojemu tovarišu.”

“Pri meni je pa bilo malo drugače,” oglesi se drugi. Bil je mož že precej v letih, strogega, a vendar prijaznega obraza. “Ko sem prvič prišel k Učitelju, blagoslovil me je s temi-le besedami: “Ti si Simon, Jonov sin. Odslej se boš imenoval Kefas. Ti si sin goloba, toraj krotke in slabe stvari, a postal boš moč sama, nepremakljiv kakor skala, katere ime boš odslej nosil”.

“In . . . vidva sta šla takoj za njim?” vpraša Gaj začudeno-radoveden.

“Seveda. On naju je poklical!” sta odgovorila apostola odkritosrčno. Ta odgovor je namreč njuna nepokvarjena srca popolnoma zadovoljil.

“Kaj vas pa uči?” izprašuje nadalje trgovec.

“Da naj se ljubimo med seboj,” odgovori apostol Janez ljubeznjivo.

“Da moramo biti pravični, čisto živeti in vsakemu odpustiti vsa razžaljenja,” nadaljuje Simeon.

“Odpustiti?!” mu seže Gaj v besedo. “Tega pa vendar ne more zahtevati. Maščevanje je pravičnost.”

“Povem vam,” tako nas uči Jezus, “ako vaša pravičnost ne bo večja kakor pismoukov in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.”

“Kaj pa potem ima za pravičnost?” vsklikne Gaj razburjen.

“Kadar,” uči nas Jezus nadalje, “prineseš svoj dar na altar in se spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti svoj dar ondi na altaru in pojdi najprej ter se spravi s svojim bratom” . . .

Gaj se nehote ustavi in gleda zdaj enemu zdaj drugemu s plamtečimi očmi porogljivo v obraz. Ta nauk — to je norost! Odpustiti kakor slabo dete toliko krivic, kolikor jih je njemu storil Spikalit. Ne! Stokrat ne! . . . To bi bilo zanj sramotno — neodpustljivo, ne, to je njemu nemogoče. Iznova mu zakipi v srcu z vso silo staro sovraštvo, a vendar je bilo to srce tako pohlepno ljubezni.

Rahlo mu položi Janez svojo desnico na rame ter pravi:

(Dalje sledi.)

Tvoj nedeljski tovariš.

Piše Rev. J. C. Smoley.

PRAZNIK ROJSTVA GOSPODO- VEGA.

Danes se vam je rodil Zveličar.

— — Luk. 2, 11.

Noben praznik ni v letu tako radosten, nobenega ljudje tako težko ne pričakujejo kakor ravno današnjega, božičnega praznika. Na ta praznik se veseli bogatin in revež, veseli se mlado in staro. In zakaj se vesele današnjega dne tako splošno? Zato, ker na ta praznik slavimo spomin onega dogodka, ko je Sin Božji stopil z'nebeških višin na zemljo, postal ubogo, revno Dete, da bi med nami živel, med nami trpel in umrl, da bi nas s svojo smrtjo odkupil. Vsakdo se veseli na božični praznik, ker slavimo dogodek, po katerem je človeštvo tako dolgo — — celih 4000 let hrepenelo, dogodek, katerega so prorokovali proroki: Rorate coeli desuper, Vi oblaki ga rositate . . . Sedaj se je nam rodil Zveličar!

Bolnik se vedno veseli, ko pride k njemu zdravnik, da bi ga ozdravil; veseli se revež, ko pride k njemu dobrotnik in mu prinese raznovrstne stvari v podporo; veseli se na smrt obsojen hudodelec, ko prihaja sel, ki mu oznanja, da je pomiloščen.

In, prijatelji moji, kaj bi bili, ko bi se Zveličar ne bil rodil? Bili bi veliki bolniki, veliki reveži, bili bi k večni smrti obsojeni grešniki. Toda Kristus, Sin Božji, je prišel kot nebeški zdravnik, da bi nas ozdravil. — — prišel je k nam kot največji dobrotnik in nam prinesel svoje darove, odprl nam je nebo, —

— prišel je k nam kot osvoboditelj, ki nas je rešil večne smrti.

Kako radosten je torej današnji praznik, kako radostno se glase naše domače božične pesmi!

Kaj pa, dragi moji, je nagnilo Božjega Sina, da je zapustil nebeske višine in postal človek?

Nagnila ga je ljubezen. Iz ljubezni do nas je vzel nase človeško podobo, iz ljubezni do nas se je rodil v Betlehemu ko ubogo dete. In o tej božji ljubezni hočemo danes premišljevat; pokazal vam bom:

1. — da je bila velika ljubezen božjega Sina, ko je postal človek;

2. — da je bila pa še veliko večja, ker je postal človek, da bi za nas trpel in umrl.

Stara grška zgodovina nam pripoveduje sledeči dogodek: Nad glavno mesto Grške, Atene, prišel je 1. 1063. pred Kr. rojstvom sovražnik, mesto oblegal od vseh strani in je napadal z vso silo, da bi je dobil v svojo oblast. Prebivalci so se junško branili. Ker je bila nevarnost velika, vprašali so v mestu Delfi, kjer je živela vedeževalka, kakšen bo konec te vojne in kdo bo zmagal. Vedeževalka je rekla, da bo zmagala tista stranka, koje kralj bo padel v boju. To vedeževanje se je hitro razširilo po celem mestu, prišlo je tudi v sovražnikov tabor. V mestu je zavladała velika žalost. Vsi so namreč ljubili svojega kralja, nikdo si ni želel njegove smrti. V sovražnikovem taboru pa je bil dan ukaz, da nikdo ne sme usmrtiti atenskega kralja Kodra. Kralj bi se bil rad žrtvoval za svoje mesto; bil je vedno tam kjer je divjal najhujši boj, toda sovražnik ga je va-

roval, da bi ne bil umorjen. Kralj pa se je odločil, da se na drug način žrtvuje za svoje mesto. Preoblekel se je v navadnega drvarja, da bi ga nikdo ne spoznal, in se podal v sovražnikov tabor; kjer je začel namenoma mal prepir, tekem koje-ga so ga sovražniki pobili. Ko je pa sovražnik začel ogledovati mrtvo truplo, so spoznali, da je kralj, obšla jih je groza, ko so se spomnili delfiškega prorokovanja. Hitro so opustili obleganje mesta, in tako je bilo mesto rešeno. Atenci so z največjo slavnostjo pokopali svojega kralja, in tako slavili njegov spomin, da niso nikogar več smatrali za vrednega, da bi po Kodru zasedel kraljevi prestol, in od tega časa niso imeli več kralja.

Prijatelji moji, tu imate le slabo podobo ljubezni Jezusa Kristusa. Kralj Koder je svoje podložne tako ljubil, da se je preoblekel v navadnega drvarja, da se je mogel za nje žrtvovati; toda Jezus Kristus, od večnosti Bog, Gospod nebes in zemlje, Gospod najvišji in najmočnejši, katerega ne obsežejo ne nebesa ne zemlja — — glejte: ta Sin božji se je včlovečil, postal ubogo dete, da bi se za nas daroval. Kako velika je bila njegova ljubezen! Ko bi bil to ljubezen skazal angelom, bi ne bilo nič čudnega; a skazal jo je nam ubogim grešnikom, ki smo zaslužili njegovo jezo, ne pa ljubezen! "Kaj je človek, da se ga spominjaš?" poje psalmist (8, 3). Kaj je človek, rečemo lahko mi, da ga toliko ljubiš!

To božjo ljubezen bomo pa toliko bolj spoznali, če pomislimo, da se je včlovečil, da bi za nas trpel

in umrl.

Videl sem nekoč podobo, ki krasno predstavlja rojstvo Gospodovo. Na sliki je angel, ki nese v naročju malo dete, Jezusa Kristusa, z nebes na zemljo. Za njim pa gresta dva druga angela, eden nese trnjevo krogo, drugi pa križ. Prvi angel žari radosti, druga dva jokata. Komu pač, dragi moji, neseta ta dva angela to grozno orodje? Morda svetu, grešnemu svetu, ki se tako pogosto svojemu Bogu upira in protivi? Ne, neseta je malemu, včlovečenemu Jezusu. Glejte, k trpljenju, k bolesti polnemu življenju se je rodil Zveličar, — a k še veliko bolešnejši smrti. Končal je svoje življenje, da se je ob njegovi smrti tresla zemlja in nebo . . .

Človeka pretresa groza, ko to preiščuje, toda prijatelji moji, vprašajmo se, za koga se je pa rodil Zveličar, da je bil tako grozno mučen, da je moral umreti tako grozne smrti? Angelj nam to pove: "Danes se je vam rodil Zveličar!" Te besede angelove obsegajo radost, obsegajo i žalost, pričajo pa o neskončni ljubezni božjega Sina.

Prijatelji moji, s čim bomo pa poplačali Jezusu njegovo neskončno ljubezen? S čim drugim, kakor z ljubeznijo! Za nas, nam se je rodil, za Njega torej živimo! Za nas se je rodil kot ubogo dete in udano prenašal svoje uboštvo; potrpežljivo prenašajmo tudi mi svojo revščino in uboštvo; za nas je trpel v puščavi lakoto in žejo; iz ljubezni do njega prenašajmo tudi mi potrpežljivo vse pomanjkanje; za nas je tako mnogo trpel in prelil svojo dragoceno kri; iz ljubezni do njega prenašajmo tudi mi svoje križe in težave; za nas je umrl; iz ljubezni do njega živimo mi za njega in njemu sedaj in na veke.

Tako bomo, prijatelji moji, najlepše pokazali, svojo ljubezen božjemu Zveličarju; ta ljubezen privedla nas bo sigurno v nebeške višine, kjer bomo tudi mi z angeli prepevali: "Slava Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!" Amen.

NEDELJA PO BOŽIČU.

In je bila prorokinja Ana iz Aserjevega rodu; ta je bila zelo priletna.

— — Luk. 2, 36.

Zadnjo nedeljo v letu — — nedeljo po rojstvu Gospodovem — — slavimo danes. Sv. cerkev nas pelje v duhu v Jeruzalemski tempelj; razun sv. družine predstavlja nam še dve drugi osebi v templju: starčka Simeona in prorokinjo Ano. Obema se je že nagibal večer življenja. O starčku Simeonu nam pripoveduje evangelist, da je vzel božje Dete v svoje naročje in molil: "Zdaj odpustiš svojega hlapca, Gospod, po svoji besedi v miru; ker so videle moje oči tvoje zveličanje" o prorokinji Ani pa pripoveduje, da je bila že priletna.

Prijatelji moji, tudi med nami je nekdo, ki je že precej priletan, ki je že ob koncu svojega bivanja: je to staro leto. Še dober dan, pa bomo rekli: Staro leto je minulo! Kako se bomo pa od njega poslovili?

Ko je sv. apostol Pavel končal svoje delovanje v mestu Miletu, poklical je k sebi vse škofe in duhovne iz mesta in okolice, da bi se od njih poslovil. "Pokleknil je in molil z njimi vsemi. Nastal pa je velik jok med vsemi, ter so objemali Pavla in ga poljubovali, in so bili najbolj žalostni zaradi besede, ki jo je rekel, da ne bodo več videli njegovega obličja." (Dej. ap. 20, 36—38). Predno se je pa sv. Pavel poslovil od njih, jim je rekel: "Čujte in ohranite v spominu, da tri leta noč in dan nisem prenehal s solzami opominjati vsakega izmed vas" (ib. 31).

Prijatelji, poslovimo se tudi mi tako od starega leta: pokleknimo, zahvalimo se nebeškemu Očetu, da nam je podelil milost, da končujemo to leto v zdravju. Obrnimo se potem k staremu letu, ki od nas odhaja, katerega ne bomo nikoli več videli in poslušajmo, kake nauke nam daje. Govori nam slično, kakor je govoril sv. Pavel: "Ohranite v spominu, da sem neprenehoma noč in dan opominjal vsakega iz

med vas."

K čemu nas je pa opominjalo staro leto? Opominjalo nas je, da imejmo eno resnico vedno v mislih in pred očmi pri vseh naših dejanjih: da na svetu vse mine in hiti k svojemu koncu. Vsak mesec, vsak dan, vsaka minuta nam kliče: Ne vrnem se več, ti si pa toliko bližje svojemu koncu!

Ta resnica je jako važna, o njej hočemo današnjo zadnjo nedeljo v letu preiščevati.

Na svetu vse mine in hiti k svojemu koncu!

Enega izmed slovitih sedmerih grških modrijanov, Thales-a, so nekoč vprašali, kateri učitelj na svetu je najmodrejši in najboljši. Thales je odgovoril: "Čas!" In res je to. Čas ima največkušenj. Vprašajmo torej njega, kaj nam on pove o resnici, da vse mine in hiti k svojemu koncu. čas nam bo to resnico potrdil.

Bile so na svetu stvari, o katerih se je mislilo, da se ne dajo prekositi. Spomnimo se na sedmero svetovnih čudežev: na ogromne stavbe babilonske, na zidovje, ki je obgrajalo mesto; bilo je 50 korakov široko, 200 korakov visoko; šest parov vpreženih konj je imelo prostora na zidovju; krasne palače z bajeslovnimi vrtovi; celo zidovje je bilo kakor en sam kamen; tristotisoč delavcev je delalo na tem zidovju. Mislilo se je, da bo ta čudež sveta stal na veke, toda kje je danes? Davno že je vse zidovje razpadlo. Vzemimo drug čudež sveta: ogromno soho boga solnca, imenovano Colossus solis. Bila je 200 čevljev visoka, z nogami je stala na dveh morskih skalah, med katerimi so ladije lahko plule sem in tja; bila je votla, napolnjena s kamenjem, in vendar so potrebovali za soho 720.000 futov medi. Bila je to v resnici orjaška soha, a izginila je brez vsakega sledu.

Obrnimo se k živim bitjem. Opozoril bi vas lahko najprej na tisočera in tisočera zelišča in bilke, ki zrastejo vsako pomlad, se razcveto in zvenejo! Koliko ptic, koliko živali se rodi vsako leto, a čez nekoliko ča-

sa vse konec vzame! Obrnimo se k ljudem! Bili so ljudje, pravi junaki, obri, a en sovražnik je bil silnejši kakor vsi ti, bil je čas; zginili so vsi! Kje je velikan Herkules, kje Goliat, kje Samson? Kje so drugi velikani, o katerih nam pripoveduje zgodovina — kje je kralj Aleksander, kje Kserkses s svojim ogromnim vojaštvom? Kje so mogočni rimski vladarji pričeni s Cezarjem? Kje slavni papeži, pričeni s prvakom — apostolom Petrom pa do današnjih dni? Ni jih! Vsi so izginili! To je neizpodbitna resnica, katero nas uči čas, na katero nas opominja i odhajajoče leto. Odhaja in se ne bo vrnilo več! I ti, prijatelj moj, odhajaš, hitiš k svojemu koncu, in se več ne boš vrnil!

K kakemu koncu pa hitiš? To vprašanje treba rešiti. In tu prihaja zopet sv. Pavel s svojim naukom in pravi: "Človeku je usojeno enkrat umreti, potem pa pride sodba." Hitiš k grobu, prijatelj moj, in od groba k sodbi!

Hitiš k grobu! Aragonski kralj Peter V. zidal si je blizu glavnega mesta krasno palačo. Vse njegove misli so se bavile edino le s palačo, tako da je na vse drugo popolnoma pozabil. In tu mu je rekel njegov spovednik: "Kralj! Mej tem ko si ti gradiš palačo na zemlji, gradi ti nekdo palačo pod zemljo, in to je smrt!" Da, prijatelji moji, mi vedno le gledamo in skrbimo, kako bi si na zemlji vse, kolikor mogoče udobno uredili, samo na to mislimo — in med tem, ko se v potu svojega obraza trudimo in se peha-

mo za ugodje na zemlji, pripravlja nam nekdo naše bivališče pod zemljo, in to je smrt! Neprenehoma, neizprosno nam pripravlja to bivališče pod zemljo!

Potem pa pride sodba, pravi apo-

M. Elizabeta:

Za oltarje.

O, dajte src mi milijon
za blaženi oltar,
in tisoč žezel, zlatih kron,
Bogu jih nesem v dar.
Ves kras noči, ves dnevni soj
in zorni blesk neba,
in lunin žar in zvezd nebroj
za te, o hostija.

Vi slavčki, dajte spev mi svoj,
ki zlivate ga v noč,
za Njega, ki je pred menoj
tu v hostiji navzoč.
Kar poje gozd in cvetna plan,
vsak slavospev morja,
kar svira noč, kar poje dan,
za te, o hostija!

stol. K sodbi hitiš, prijatelj! S telesom v grob, z dušo k Bogu, v večnost! Tja prideš gotovo, dan za dnevom hitiš tja! Naša cesta, naše potovanje v večnost bo kmalu dokončano . . .

Prijatelji, če je temu tako, če ne-

izprosno hitimo proti smrti in sodbi, kaj sledi iz tega za naše bodoče življenje? Zopet nam da odgovor na to sv. Pavel v listu Korinčanom: "Ali ne veste, da tisti, ki na tekališču tekajo, vsi sicer tečejo, darilo pa le eden dobi? Tekajte tako, da ga dosežete!" (I. 9, 24). Ta podoba je vzeta od tekališča, kjer so tekali za stavo in kjer je zmagovallec dobil darilo. Tekajte torej, da dosežete darilo! Kako darilo? Darilo večnega življenja!

In da to darilo dosežete, treba vam tekati po pravi poti. Katera pa je ta prava pot, da ne bi zgrešili svojega cilja? Katera je prava pot, ki pelje v večno življenje? Kristus Gospod jo nam označuje: "Jaz sem pot, resnica in življenje." S Kristusom hodi, pa boš prišel v večno življenje.

Prijatelji, to vam bodi pravilo za vaše bodoče življenje, katero nam podaja staro leto pri slovesu: Hodi s Kristusom! Brez njega se boš pogubil!

Zato pa sklenimo danes za trdno: V novo leto hočem vstopiti s Kristusom! Gre za vašo srečo, gre za vašo bodočnost, gre za vašo večnost! Kakor bomo končali to staro leto, tako bomo končali i naše zemsko življenje, ta preje, oni pozneje. Daj dobrotljivi Bog, da bomo tudi mi lahko rekli, kakor je rekel starček Simeon, ko je imel Gospoda v naročju: "Zdaj odpustiš svojega hlapca, Gospod, po svoji besedi v miru; ker so videle moje oči tvoje zveličanje". Amen.

Konrad Bolanden:

Šentjernejska noč.

Zgodovinski roman.

Prosto preložil:

Rev. J. C. Smoley.

GRAD GIZOV.

Pariz ni imel v 16. stoletju daleko te razsežnosti, kakor jo ima dandanes. Katarina Medici sezidala je tulerijsko palačo na ozemlju, ki je ležalo zunaj notranjega obroča obzidja, kjer so se nahajale opekarne. Razdalja ni bila ravno posebno velika, markez je z lahkoto napravil pot v grad vojvode Lotarinškega.

Bogati in mogočni rod Gizov je imel v Parizu krasno palačo, oziroma več lepih hiš, iz kojih srede se je dvigala mogočna stavba. V tej srednji stavbi ni stanoval samo vojvoda Lotarinški, glava celega rodu, ampak tudi njegovi štirje strici. Peti stric, nadškof in kardinal Rheimski, je pa imel palačo blizu Notre-Dame. Stranska poslopja so služila v porabo vazalom, kadar so prišli Gizi s svojim velikim spremstvom v glavno mesto države. Ljudstvo je imenovalo vsa ta poslopja s skupnim imenom "Gizov grad," dasiravno niso tega imena zaslužila. Edino le srednja stavba je imela več nadstropij in več stolpov in bila obdana z močnim obzidjem. V časih, ko niso poznali še smodnika, je bila kaj trdno in varno zavetišče.

Ravno v sedanjem času je bil pa Gizov grad jako zapuščen in dolgočasen; samo vojvoda Henrik in njegova mati sta prebivala v njem. Vsled takratne politike in vsled prevelikega vpliva, ki ga je imel admiral Coligny na kralja, umaknili so se Gizi jezno iz kraljevega dvora. Balafre pa ni mislil tako, on se je premagal in ostal v Parizu, da je lahko opazoval, kar se godi; svojih visokih načrtov pa ni niti za trenutek opustil.

V istem času, ko je Riviere poročal grofici Autremontski vse, kar je slišal, zvedel je vojvoda Hnerik vse iz ust princezinje Katarine Klevske (Cleve). Ta je bila mlada gospica, znana krasotica, jako bogata, previdna in modra, in bi bila rada dobila vojvodo Henrika za moža, za kar seveda ni bilo nikakega upanja. Vojvoda je že davno opazil, da ga princezinja ljubi. Katarina Klevska pa mu nikakor ni mogla koristiti pri njegovih načrtih, ki jih je gojil do prestola, zato se je odločil za princezinjo Margareto Valois-sko.

Sprehajala sta se po vrtu, ki je ležal za Gizovim gradom. Govorila sta tako tiho, da Katarinine strežnice niso mogle vjeti niti ena same besede.

"Moje poročilo je skoziinskozi zanesljivo in resnično, zatrjevala je Katarina. Kralj je v pravem pomenu besede divjal, grozne so bile njegove grožnje proti vam."

"Tega sem že davno navajen," odvrnil je mirno vojvoda. "Moj bratranec rabi pogosto nekoliko robate besede in tudi jako rad preklinja. Na vsem tem pa končno ne bo ravno veliko. Moj bratranec je kakor siv oblak, ki grozi s hudo nevihto, pa ni ne bliska ne groma. On je kakor kako razburjeno, valovito jezero, ki pa k sreči ne zahteva nikakih žrtev. Ko je dovolj zmerjal, dovolj robantil in klel, je pa njegova prirojena dobrosrčnost in veselost toliko prijetnejša."

"Drugi trdijo pa ravno nasprotno, — — kralj je po svoji naravi surov, grozovit in krvoločan," je rekla prin-

cezinja tiho. "Verjemite mi to in skrbite za svojo varnost".

Njen glas se je tresel pri teh besedah, njene oči so proseče zrle v njega, tako da ga je njena ljubezen in skrb res ganila.

"Hvala za skrb moje ljubke varhinje, ki mi pogosto vzbuja najprijetnejša čustva!" je rekel Balafre. "Vaša navzočnost na dvoru skrbi samo za me in moj blagor. Večkrat je opazil vaš bistri pogled zvito nastavljene zanjke, v katerih bi se bil vjel, da me ni varoval moj Rafael. Vem to ceniti in bi moral imeti kamenito srce, ko bi ne bilo polno najgloblje hvaležnosti dobremu angelu. Za moža se pa ne spodobi," je rekel skoro nekako ponosno, da bi se dal pregnati vsled srda enega človeka, in če je to kralj sam, od poti svojih načrtov in ukrepov. Karol Valois naj grozi, naj proklinja, — to je njegova stvar! Henrik Lotarinški pa ni nikak otrok, ki bi se dal na tak način preplašiti in ugnati!"

"Če pa Karol svoje grožnje izvrši?" vprašala je boječe.

"Tega si ne bo upal."

"On si bo to upal! Rotim in prosim vas, zapustite Pariz vsaj za nekaj tednov, da se njegova jeza poleže in ohladi!"

Ponosno se je vzravnal Balafre, kakor da se hoče oborožiti proti vtisu njenih besed. Molče se je priklonil. Trma in svojeglavnost Gizova je pa le še povečala Katarinin strah; njen obraz je obledel, solze so se ji vtilile iz oči.

Vojvoda je postal pozoren. Princezinja mu je morala kako posebno

važno okolščino zamolčati. Predno pa je skušal Henrik priti stvari do dna, sledil je trenutnemu nagnjenju svojega srca, prijel desnico kneginje in jo poljubil.

"Oprostite, ljuba mi Katarina, če sem mnenja, da vidite prazne strahove! Omenjali ste kraljevo "jezo" in "srd"; — — k temu pač nisem dal kralju nikakega povoda."

"Dali ste, — — dali!"

"Kako to?"

Povesila je za trenutek oči. Ni mu ušlo, da se je hotela kneginja neki opazki izogniti.

"Trdijo, da je kralj podedoval od svoje italijanske matere maščevalnost in hrepenenje po osveti, ki zahteva svojo žrtev neizprosno."

"Radi česa se pa hoče kralj maščevati?"

Katarina je zdihnula. Težko ji je bilo govoriti o zadevi, ki ji je bila nad vse mučna. Henrik jo je opazoval dalj časa, zdelo se mu je, da je užaljena v svoji ljubezni.

"Katarina," pričel je ljubeznjivo, "ali je tako težko prijatelju razodeti, kako cela zadeva stoji? Kaj pa sem zakrivil? Prosim, povejte mi!"

"Včeraj ste imeli," je rekla z glasom, da jo je bilo komaj slišati, "sestanek z Margareto Valois-ško pri Naši Ljubi Gospe na Jezeru."

Te besede so ga presenetile.

"In kralj ve o tem?"

"Da, on ve!"

"No, priznati moram, kralj mora imeti izvrstne ogleduhe. Vendar je bilo pa to popolnoma nepotrebno. Ko bi me bil kralj vprašal, bi mu bil sam jako rad priznal zločin, da sem poslušal pritožbe Margarete o nasilstvih njenega brata."

Pogledal je na Katarino in obmolknil. Videl je, kako njeno ljubeče srce trpi.

"Treba vse premisliti," je rekel skušaje jo pomiriti. "Nikakor mi ne pride na misel, da bi se izročil na milost in nemilost srdu svojega razkačenega brata. Vam pa, plemenita gospica, iskrena hvala! Nikakor vam ne morem prikriti, kako me veseli, da tako ljubeznjivo za me skrbite."

Zvedavo ga je pogledala, zdelo se ji je, da je na njegovem resnem obrazu brati nekoliko več kakor samo izpolnitev formalnosti.

Sluga je javil markeza Hugo Riviere.

"Coligny-jev poročnik?" je vprašal vojvoda začudeno. "Z admiralom nočem imeti nikakih zvez", — — in obraz je postal še bolj čmeren. "Reci markezu, da ga ne morem sprejeti."

Sluga je odšel.

"Brezmejna nesramnost! Morilec mojega očeta pošilja svojega poročnika, — — morda celo misli, da naj poslušam zatrjevanja, da mi je prijateljsko naklonjen!" je rekel Balafre. Srd je švigal iz njegovih oči. "Ha, lopov! Midva še nisva obračunala! Le počasi, morilec! Pazi na svojo glavo, stari lisjak! Kralja lahko varaš in slepiš, s svojo politiko ga lahko vodiš za nos, — — toda jaz ti ne bom sedel na limanice! Midva nimava čisto nič vkup, — — čisto nič, edino le kri mojega zavratno umorjenega očeta vpije po maščevanju!"

"Morda bi bilo pa le dobro, če sprejmete markeza," je rekla Katarina Cleve mirno. "Admirala že par dni ni doma, torej ni mogel priti Riviere na admiralov ukaz. Ravno najboljši ljudje na dvoru jako cenijo mladega moža, vsi hvalijo njegovo junaštvo na bojnem polju in njegovo plemenito mišljenje."

"Da, — — res, vi me spominjate na nekaj! Ravno ta markez je rešil naši Blanki večkrat življenje. Ko bi se bil tega spomnil, bi bil vas prosil, da bi ga bili v mojem imenu sprejeli. Toda, ne — — je že tako dobro!" se je hitro prekinil. "Ravno ta markez je rešil tudi Coligny-ja v bitki pri Montcontour."

Sluga se je vrnil.

"Markez prosi milostnega vojvoda, da ga sprejme v jako važni in nujni zadevi!"

"Sprejmite ga torej!" je rekla Katarina Cleve.

"Pod enim pogojem! Da me moj angel varuh čaka pri moji materi!"

Katarina se je nasmehnila in od-

šla skozi vrt.

"Pripelji markeza!" ukazal je slugi.

Vojvoda se je vsedel, ne da bi ob vstopu poročnika vstal.

"Oprostite, gospod," pričel je Riviere po malem priklonu, "če vas prosim za vašo pozornost za nekoliko trenutkov. Gre se za jako važno zadevo, ki se nikakor ne sme odlašati."

Vojvoda je prikimal v znamenje, da ga hoče poslušati. Istočasno ga je povabil, da naj se vsede njemu nasproti.

"Predno pričnem govoriti," je nadaljeval poročnik, "moram radi svoje osebne varnosti zahtevati od vaše visokosti častno besedo, da boste o vsem strogo molčali."

"Vi zahtevate jako visoko ceno za vašo skrivnost," je rekel Henrik ponosno. "Častno besedo zastavimo le za skrajno važne zadeve."

"In ravno radi tega jo zahtevam od vas, gospod! Cena je dvojno življenje, — — vaše in moje!"

Začudeno je gledal Balafre na mladega moža; njegov resen obraz mu je povedal jasno dovolj, da mora biti zadeva res jako važna.

"Dobro torej! Dam vam svojo častno besedo, da bom molčal o vsem, kar mi boste povedali."

Hugo je skrbno pogledal okoli sebe, kakor da bi se bal, da bi ga kdo ne slišal.

"Le pričnite, markez, — — sva sama tukaj!"

Jako obširno je pripovedoval Riviere kraljev razgovor z vojvodom Angouleme-skim, povedal mu je tudi vzrok, zakaj je moral nehote, prisiljen prisluškovati. Zamolčal je edino le besede Karolove, ki so se nanašale na Blanko Autremontsko. Svoje ljubljenske ni maral vpletati v to jako kočljivo zadevo.

Na Giza, ki sicer ni poznal nikakega strahu, so te besede močno vplivale. Ognjevit od narave se je moral jako premagovati pred markeзом.

(Dalje sledi.)

Glasnik Društev Najsv. Imena.

H. B.

ON BIL JE MOŽ . . .

Ko je Henrik spoznal, da mu pot k njegovi drugi poroki ne bo z rožami posuta, ampak s trnjem, se je začel ozirati po možu, ki bi mu to trnje odstranil. Njegove oči so takoj padle na Tomaža Mora. Češ to je mož jeklene volje, diplomat, on bo našel pot iz zagate, ko bi je ne bilo. S tem namenom ga je 25. okt. 1529. imenoval za lordkancelarja, najvišjega uradnika v državi. Mor je sprejel to častno in odgovorno službo; a ne da bi kralju do njegove Anice pot pripravljaj, ampak da bi, če še mogoče, s svojim diplomatskim taktom preprečil njegove načrte in tako državo rešil katastrofe, ki jo je jasno videl pred seboj v vsej njeni grozoti. On ni nikdar dvomil, da je kraljev prvi zakon veljaven in dosledno drugi po postavnosti pot nemogoč, dokler prva žena Katarina še živi. Ko ga je kralj kmalu po njegovem imenovanju pozval, naj mu pomaga do Anice, mu je ta diplomatski odgovoril, naj študira sv. očete. Tega ni storil iz strahu pred svojim najvišjim zemeljskim gospodom. Imel je toliko poguma, da bi mu bil, kakor sv. Janez Krstnik Herodu, naravnost rekel: Ni ti dovoljeno! A on je predobro vedel, da je Henrik čez ušesa zaljubljen v svojo Anico in da bi rajši pustil vero in cerkev, kakor njo. Kljub temu bi mu bil kar naravnost povedal, kaj misli, ko bi šlo samo zanj. Ker je pa le predobro vedel, da bo v tem slučaju celo katoliško Anglijo potegnili za seboj, je rajši nastopil diplomatsko pot.

Z vso vestnostjo in nepristranostjo se je lotil državnih poslov, da bi si na ta način kralja še bolj navezal in potem v ugodnem tre-

nutku svoj ugled in zaupanje izrabil v prid kralju in celi katoliški domovini. Njegov prednik Wolsey je bil mož, ki ga je vse poznalo, da se mu je s pozlačeno roko najlažje približati in kaj doseči. S tem je Mor takoj ob nastopu svoje službe temeljito obračunal. Njegov zet mu je radi tega ob neki priliki dejal, da je v tem oziru preveč skrupulozen, preveč tenkovesten. On mu je pa odgovoril: "Ako bi moj oče in hudobni duh s kako tožbo prišla k meni in bi spoznal, da ima vrag prav, ne oče, bi mu tudi dal prav, očeta pa obsodil." Tako je dejal tisti Mor, ki je vsaki dan, predno je šel v urad, očeta prosil za blagoslov. Kako krasen zgled nepristranosti in pravicoljivosti za naše može. Pa tudi kako potreben. Pravica ima danes razvezane oči, debelo gleda, kaj se v njenem imenu vse godi, solze ji teko po licih. Kdor ima prijatelje, kdor more mazati, tisti dobi prav, magari da ima še tako kosmato vest in krvave roke. Kdor ima samo pravico na svoji strani, ne pa pozlačeni rok in mogočnih prijateljev, naj se kar naprej pripravi na "ričet".

Seveda kralju ta Morova nepodkupljivost in pravicoljubnost ni ostala skrita. Ko mu je nekega dne znova potožil svoje srčne težave glede ženitve in mu je Mor odgovoril, da mu je jako žal, ker ne more ničesar zanj storiti, je Henrik takoj spoznal, da na njegovo pomoč ne more računati. Dejal mu je, da s tem ne bo več vznemirjal njegove vesti. Ko bi bil takrat le malo svoji glavi in ne samo svojemu srcu pustil do besede, bi bil moral spoznati, da po pošteni poti ne more do svoje Anice. Saj o tem ni imel vzroka dvomi-

ti, da bi Mor ne bil pripravljen vsega zanj storiti, kar bi po pošteni poti mogel. Ker je pa z obžalovanjem izjavil, da ne more ničesar, bi bil Henrik lahko logično sklepal, da ima njegovo zaljubljeno srce vzroke, o katerih trezen, z lučjo vere ožarjen razum nič ne ve, ali jih vsaj odobravati ne more.

Toda Henrik je bil takrat že vistem boljševiskem dušnem razpoloženju, ko pamet nima več veliko govoriti, ampak ima strast besedo. Kaka je pa ta, vemo: Tako hočem, tako zapovedujem, razlog je moja volja! Tako je v resnici bilo. Na zunaj se je kralj še vedno trudil svojo novo poroko v zakrementalni plašč postavnega zakona obleči. Vse svoje duhovske uslužbenke je mobiliziral, naj z njim vred bombardirajo Rim s prošnjami. Nič ni pomagalo. Papež je odločno izjavil kraljevemu odposlanstvu: "Povejte kralju, da ima njegova ženitvena zadeva pač svoje mesto v mojem Očenašu, ne pa v moji veri. Z drugimi besedami: Jaz ne verjamem, kar bi mi rad dokazal, da njegov prvi zakon ni bil veljaven, pač pa molim zanj, da bi spoznal svojo zmoto. Nato je pa Henrik začel z grožnjami proti Rimu, da ga morda na ta način omehča. A tudi zaman.

Mor, ki je potek te mučne zadeve pazno zasledoval, je spoznal, da ni nikakega upanja več, da se nevihta bliža. Zato je položil svojo čast in službo lordkancelarstva in se umaknil v zasebno življenje. Ker se ga ni noben postrani zaslužjen šterling držal ko je šel v pokoj, lordkanclerske plače pa tudi ni bilo več, je nekega dne pri svojem družinskem posvetu v svoji narav-

ni šegavosti dejal: "Otroci moji, zdaj bo pa treba polagoma po stopnjah navzdol. Vsako leto malo nižje. In če na najspodnji stopnjici ne bomo imeli niti za življenje potrebnega, bomo pa v božjem imenu hodili od vrat do vrat, ter peli Salve Regina-Češčena Kraljica, da nam dobra srca dajo košček kruha." Tako daleč sicer ni prišlo v tem oziru, pač pa je bil prisiljen polagoma vso razkošnost opustiti. On je bil mož, da je to omejitev na najpotrebnejše udano prenesel. Njegovo bližnje in daljne sorodstvo, ki je bilo v srečnih dneh tako rado okrog njega in se solnčilo v njegovi visoki časti, pa ni imelo toliko moralne sile. Na vse strani se je začelo razhajati in iskati novih močnejših žarkov sreče. Bolelo ga je, da je nazadnje takorekoč sam ostal.

Mejtem ko je Mor kot samotar v svojem, zdaj tako praznem domu, razmišljal o opoteči zemeljski sreči in še bolj hrepenel po stalni nadzemski, je kralj popeljal svojo Anico pred altar, seveda brez papeževega dovoljenja, ki mu ga tudi za ceno cele Anglije ni mogel dati. Tudi Mor, bivši lordkancler, ki ga je Henrik le težko odpustil, je bil povabljen na ženitnino. A on, ki je vedel kako stvari stoje, se ni odzval. Kajpada se je s tem kralju in vsem njegovim petolizcem silno zameril, posebno pa še novi "ženi" — kraljici. S tem je prevzel vlogo Janeza Krstnika, kraljica pa ono Herodijade.

Kmalu se je Mor znašel sredi raznih procesov, ki mu jih je nova dvorna klika naprtila, dobro vedoč, da z njimi ne more večje usluge storiti kralju in kraljici. Sicer se je sijajno zagovarjal in se je lahko. Toda pravica je imela po njegovem odhodu z dvora zopet razvezane in solzne oči, Mor pa nobenega vplivnega prijatelja več. Brez diplomatske dalekovidnosti je vedel, kaj ga prej ali slej čaka. Ko ga je za časa teh umazanih mahinacij proti njemu vojvoda norfolški prijateljsko opo-

zoril: "Kraljeva nemilost pomeni smrt," je mirno odgovoril: "Je to vse? Potem vedite, da mej menoj in vami ni družega razločka kakor

Rev. Ev. Berlec, O. F. M.

Hudobni duh hodi okrog in skuša.

— — Satan se je seme zavisti,
Zlobno se smeje:
"Kmalu se grizti bodo pričeli . . ."

— — Satan se je seme napuha,
tiho se smeje:
"Srca so gluha,
slepa za milost — —"

Satan meče mreže naslade,
cmaka, mekeče:
"Stare in mlade ribe pobiram — —"

Satan obeta zlato srečo,
pridno pometa v svojo vrečo
duše uboge . . .

Kadar se bliža greha sejavec,
spomni se Križa,
kdor si moj bravec,
brat ali sestra!

ta, da bom jaz danes umrl, vi pa jutri."

Vladni mameluki so slovesno razglasili, da je bil kraljev prvi zakon neveljaven, da je tedaj drugi velja-

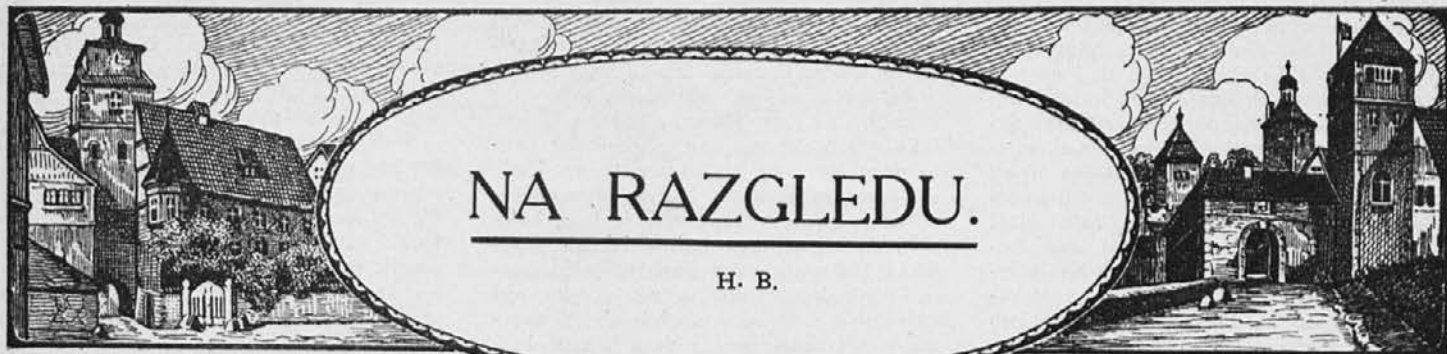
ven in da bodo imeli otroci družega zakona pravico do prestola. Prav tako slovesno je pa papež izjavil, da je prvi zakon veljaven, ne drugi. A Henrik se za papeža in njegove izjave ni več brigal. Prelom z Rimom je bil od njegove strani gotov. A s tem ni bil zadovoljen. Kjer je kralj tam mora biti narod. Kmalu je izšlo povelje, da mora duhovščina slediti. S prisego mora potrditi veljavnost drugega zakona, upravičenost njegovih otrok do prestola, ter zavreči papežev primat. To slovesno prisego se je zahtevalo tudi od Tomaža Mora, edinega izmej lajkov.

Ni mu bilo treba dolgo ugibati kaj to pomeni. Predno je določeni dan, 13. apr. 1534. šel v London, da položi prisego, kakor je bilo odrejeno, je odšel v zgodnji jutranji uri v domačo cerkev k sv. spovedi in sv. obhajilu. Nato se je genljivo poslovil od domačih in molče odšel proti Temzi, da se s čolnom popelje v mesto. Nekaj časa je bil mej potjo globoko zamišljen, očitvidno se je boril sam s seboj, kaj naj naredi. Naenkrat pa se je zravnal in odločno rekel svojemu zetu, ki ga je spremljal: "Hvala Bogu, stvar je dobljena!" Na kak način, tega spremljevalec takrat še ni vedel.

Dostojanstveno je stopil pred komisijo, ki mu je dala v roke besedilo prisega. Mirno je prebere, potem pa pravi: "Nočem grajati ne tistih, ki so to besedilo sestavili, ne onih, ki so je s prisego potrdili. Rečem le, da jaz na to ne morem pri-seči, ker je proti moji vesti." Vse prigovarjanje je bilo zastonj.

Kako krasen zgled močatosti in značajnosti. Vrata ječe so se že odpirala, da se za vedno zapro za njim, on pa, ki je vse te strašne posledice gledal pred seboj, saj se je postava tako glasila, izjavi: Ne morem, je proti moji vesti! Kaj pa ti krščanski mož narediš, ko so na vagi tvojega razuma osebni interesi na eni strani, zahteve vesti pa na drugi strani? — (Konec).

NA RAZGLEDU.

H. B.

Papež stradajoči Nemčiji. Sv. oče je nakazal kolinskemu nadškofu kard. Schulte in breslavskemu škofu kard. Bertramu po 150.000 italijanskih lir, fuldskemu škofu pa 50.000 lir za stradajoče. Potreba je v resnici velika. Nemška marka danes ni veliko več vredna kot papir. Te dni smo dobili iz Nemčije nekaj poštnih pošiljatev. Na navadnem pismu je bilo za trideset milijonov mark pisemskih znamk. Na ovitku male, komaj sto strani obsegajoče knjižice pa za tisoč dvajset milijonov. Ena številka tretjeredniškega lističa, ki obsega šestnajst strani, stane 2,357.200 mark. In ker list izhaja v deset tisoč izvodih na mesec, stane enkratna izdaja v mesecu 23,572,000.000 mark. To so naravnost vrtoglave številke, ki pa glasno govore, kaj mora nemško ljudstvo pri taki valuti trpeti.

Papež in Slovani. Ob priliki tristoletnice mučeniške smrti sv. Jozafata, slovanskega mučenca, je sv. oče izdal posebno pismo, v katerem izraža svojo žalost, da je toliko milijonov Slovanov še izven naročja matere Cerkve. Obenem izraža željo, naj seme njegoye mučeniške krvi, ki je tekla zato, da bi si zahod in vshod po tolikih stoletjih spora čimprej zopet bratski segla v roke, kmalu vsklilo in da bi se v hiši prave matere Cerkve glasneje čula poleg latinske tudi slovanska liturgija. Nadalje sv. oče pozivlja ves katoliški svet, naj bi nesrečni Rusiji v teh težkih časih pomagal, obenem pa molil v ta namen.

Antiklanska liga. V Washingtonu se je ustanovila narodna liga proti Klanom, ki resno ogrožajo versko-narodne tradicije Združenih držav. Program lige je: Z vsemi silami in razpoložljivimi sredstvi delati na to, da se po vseh državah Unije postavno prepovedo vsi klanski javni nastopi v maskah. — Vplivati na postavne organe, naj gledajo na to, da se odrejeno objavljenje članov te in podobnih tajnih organizacij tudi izvede. — Pritiskati na to, da zvezne oblasti razne znane nasilnosti klanov strogo preiskujejo in postavno kaznujejo. — Širiti verski vpliv in pokorščino do vladnih organov in njih odredb. Liga apelira na razne druge organizacije, ki jim klansko komedijanstvo prav tako ne ugaja, naj se ji pridružijo in v strnjeni fronti z njo nastopijo proti tem maskiranim krtom

naše domovine. Cela vrsta raznih prominentnih mož je takoj priglasila svoj vstop v ligo.

Američanka blažena? Amerika ima vsega dosti, samo svetnikov ne. V doglednem času je vendar upati, da dobi eno svetnico-rojakinjo. Kakor smo že enkrat poročali, je uveden proces za beatifikacijo ustanoviteljice ameriških usmiljenk sv. Vincenca Pav., S. Elizabete Ane Seton. Rojena je bila v New Yorku 28. avgusta 1774. Po smrti svojega moža l. 1804. je prestopila v katoliško cerkev. Pet let pozneje je v Emminsburgu, Md. ustanovila samostan sv. Jožefa in tam umrla 4. jan. 1804.

Boljševiška vera — ateizem. Ameriški senatorji, ki so študirali razmere v Rusiji, so vsi enega mnenja, da je boljševiška vera popolni ateizem, brezboštvo. To je sicer bedarija, ker ateizem, brezboštvo sploh vera ni. Kjer ni Boga, o veri ne more biti govora. To je isto kot navduševati se za amerikanizem, ne da bi Amerika eksistirala. Tako oslarijo more zamisliti le boljševiški satanizem. Seve zamisliti kaj in izvesti je nekaj drugega. Izvedli boljševiki svojega protiverskega programa ne bodo nikoli, magari da jim peklo pošlje toliko Trockyjev kakor je Rusov, ker človeško srce prav tako ne more biti ob svojem, brez Boga, kakor želodec ne, brez hrane, ruska duša najmanj. Kaj tacega si more domišljati le kak tak, ki je s satansko slepotó udarjen. In boljševiki, kakor je videti so, ruski in slovenski okrog Delavske Slovenije. Pride čas, pride, ko se bo tudi njih babilonski stolp zrušil in pokopal pod seboj njih grešne kosti, ki bi jih še cunjar zakopal.

Katolicizem v Švici. Katoličani te lepe gorate republike jako lepo napredujejo. Sicer imajo proti sebi združene protestante, ki so v večini, in socialiste, ki so seveda povsod zraven, kjer kak osel proti cerkvi zariga, a vsi skupaj morajo le konstatirati: Čim bolj jim mečemo polena pod noge, tim krepkeje stopajo naprej. Seveda se razni kričači javno ustijo, da bo katolicizma kmalu konec, a resni moške očitno priznavajo, da vedno bolj procvita. Eden prvih švicarskih protestantskih učenjakov, Rev. Dr. Neeser, je na sestanku protestantskih

ministrov v Lozanu priznal, da se katoliška cerkev v vseh delih sveta jako živahno kreta in razcvita in sicer pred vsem v moči svoje notranje sile, ki izvira iz njene na dogmi nezmotljivosti pozidane enotnosti ter iz presv. Evhari-stije.

V Čeho-Slovakiji se svita. Tik po vojski je brezversko in protiversko valovanje Čeho-Slovaško naravnost zagrnilo. Zdaj pa že polagoma oteka. In tisti, ki so v blatu ostali, niso katoličani, ampak protikatoličani. To so pokazale občinske volitve, ki so se nedavno po celi državi vršile. Prostožidarji in socialisti, v bratskem objemu kajpada, so temeljito pogoreli proti katoličanom. Polovico sedežev so zgubili. Oče Masaryk se pa kljub temu ogrevajo za ločitev Cerkve od države, kakor so prav tiste dni neki protestantski deputaciji izjavili. No tudi oni nimajo ravno patenta na čeho-slovaški tron. Da se katoliškega pokreta boje, se vidi iz tega, ker so odrekli potni list za Ameriko nekemu slovaškemu škofu, da ne bi kake katoliške propagande tukaj delal. Da bi ga pa nekoliko potolažili, so ga povabili na neko konferenco. On jim je pa odgovoril: "Vaša vlada me je globoko užalila, pa mi doslej ni dala nikakega zadoščenja. Zato ne morem z Vami pri eni mizi sedeti." Tako se govori!

Na globoko. Ta klic se je v naši stari domovini že pred vojsko, še bolj pa po vojski, vedno pogosteje ponavljal. Opazalo se je, da je naša katoliška prosveta premalo na globoko zastavila plug. Imeli smo cvetočo katoliško organizacijo. A prišel je kak veter, padla je slana, pa se je pokazalo, da je to cvetje preveč nežno, marelično bi rekel. Za bujno spomladjo je prišla skopa jesen. Posebno vihar svetovne vojske je mnogo tega cvetja otresel. Po tej skušnji izučeni so začeli prosvetni delavci naše stare domovine resno misliti na to, kako bi katoliško prosveto poglobili. Sad tega razmišljanja je sklep, zgraditi posebni dom za duhovne vaje, kjer naj bi se vsako leto shajala katoliško misleča inteligenca, da v okuženem modernem ozračju izgubljeno energijo božje ljubezni nadomesti in se potem pomlajena zopet vrne na fronto za katoliški prepород naroda. Pa ne samo inteligentom, ampak vsem brez razločka stanu bodo odprta vrata tega doma, da

si v tihoti zopet uglase razglašena srca in svoje trudne duše malo odpočijejo. Drugod so take domove že delj časa imeli. Francozi jih imajo 45, v katerih dela poprečno na leto okrog 20.000 mož duhovne vaje. Nemci jih imajo nad šestdeset, v katerih se leto za letom tisoči in tisoči duhovno pomlajajo. Slovenci doslej takih domov še nismo imeli, dasi so nam bili že dolgo potrebni. Zdaj bomo vendar dobili enega. Da se bo že letošnjo pomlad začel graditi, je zopet za sluga v delu za blagor naroda večno mladega ljubljanskega škofa Dr. Anton Bonaven. Jegliča. Odstopil je v ta namen del škofijskega posestva na Goričanah pri Medvodah. Kraj je baje jako lep: vrt, gozd zadaj, močan studenec, spodaj Sora, v daljavi naše lepe gore. Torej nekaj za živce in srce. Dom bodo vodili jugoslovanski jezuitje, priznani veščaki v takih stvareh. Prostora bo za kakih petdeset eksercitantov, vsak v svoji sobi, kjer se bo tri dni lahko samo s svojim Bogom pogovarjal. Stavba je preračunjena na dva milijona dinarjev. Za ta hvale vredni namen bomo morali pa tudi Amerikanci kak dolar odriniti, ker ta dom bo srce naše domovine, iz katerega se bo raztakala nova pomlajena kri v slabokrvno telo našega naroda. Doma že pridno zbirajo darove v ta namen. A predno bo ta vsota skupaj, ki je le velika, tudi z ozirom na malovredni dinar, bo treba precej truda in dela. Dajmo jim obojega malo prihraniti s kakim dolarjem!

—o—
Naši zasluženi bratje pod italijansko trikoloro, se versko tako živahno gibljejo, kakor morebiti nikoli prej. To se

je pokazalo zadnje čase, ko so se po vsej Julijski krajini vršili veličastni evharistični shodi. Posebno lep in impozanten je bil oni v našem nekdanjem rajju — v Vipavi, oz. pri Materi božji v Logu. Okrog 100 duhovnikov, z goriškim nadškofom na čelu, in okrog 10.000 ljudi, se je zbralo na njem. Najvažnejša točka, o kateri so se posvetovali, je bila, kako priti do narodnega duhovniškega pomladka. Pač vedo, da če ljudstvo ne bo imelo svojih duhovnikov, se niti versko, niti narodno ne bo moglo obdržati. Duhovnik je bil vedno steber vere in narodnosti. Jako praktično je bilo tudi posvetovanje, kako naj bi tisti, ki neposredno služijo cerkvi: duhovnik, organist, cerkvenik, složno delovali mej seboj za verski in narodni napredek župnije. Cerkovniki, okrog 50, in organisti, okrog 25, so imeli posebna zborovanja, na katerih se je sprožila marsikatera dobra misel glede tega harmoničnega delovanja. Za Brice se je vršil evharistični shod v Biljani. Bil je tudi jako dobro obiskan. Prihodnjo spomlad mislijo na sv. Gori začeti graditi novo baziliko, ki bo potem srce goriških Slovencev, Materino srce, na katerem se bodo goriški Slovenci ogrevali za svoje verske in narodne svetinje. Vprašanje je le, če ne bo mej tem prišla kaka burja odkod. Fašistom je narodna prebujenost goriških Slovencev velik trn v peti. Ko bi mogli, danes bi pognali vse slovenske duhovnike čez mejo, ker vedo, da so vestalke narodnega ognja. Rim je odločno za to, da morajo ostati in ljudem božjo besedo v maternem jeziku oznanjati. Ker sta naša tamkajšna samostana Kostanjevica in sv. Gora še zdaj pod našo provincijo,

italijanaši pritisnjajo na to, da bi se ju čimprej priklopilo kaki italijanski provinciji. Ker so pa naši patri izjavili, da ostanejo na Goriškem le pod tem pogojem, ako bosta samostana še nadalje pod slovensko provincijo, se danes še ne ve, kaj bo iz tega prišlo. Redovno predstojništvo je odločno za to, da naši patri ostanejo tam in delajo mej svojimi rojaki. Priklopitvi kaki italijanski provinciji se pa najbrž tudi vrhovno redovno predstojništvo ne bo moglo trajno upirati, sicer patri pred fašisti ne bodo varni.

—o—
Umrla je v starem kraju Mrs. Marija Zore, roj. Bren, sestra urednika Ave Marije. Vedno je bila bolj bolehnna. Ko se je možila, so se bali, da ne bo dolgo. Vendar jo je Bog ohranil toliko časa, da je vse svoje otroke, lepo število, na noge spravila. Veliko je trpela v svojem življenju, zlasti mej vojsko, ko je bil mož večji del pri vojaki. Kmetska žena je bila. Mej tednom je trdo delala, v nedeljo je šla v cerkev. Tako so delali rajna mati, tako je delala tudi ona. Zato nisem v skrbeh zanjo, četudi je bila smrt nagla. Zvečer je še šivala. Drugo jutro so jo našli v nezavesti, iz katere se ni več prebudila. Prihitela mlajša sestra je poklicala domačega gospoda, da so jo dali v sv. olje. Ostale sv. zakramente je malo prej prejela. Naslednji večer popolnoči ji je sestra obrisala zadnjo solzo. Ker je pravica božja stroga in je smrt po človeško prehitro prišla, saj še ni imela petdeset let, je ne smem pozabiti v molitvi in prosim tudi cenjene čitatelje Ave Marije, naj se je spominjajo v svojih molitvah.

R A Z N O .

ZA SV. MAŠE K MARIJI POMAGAJ.

Obljubila sem prebl. Devici Mariji, da se bom javno zahvalila, ako me usliši in mi zopet izprosi ljubo zdravje. Ker je bila moja prošnja uslišana, mora biti izpolnjena tudi moja obljuba. V podporo lista darujem \$2.

M. M. Cleveland, Ohio.

V zahvalo Mariji, ker je izprosila mojemu sinu ljubo zdravje, pošljem \$2 v podporo Ave Mariji.

Mrs. J. C. Cleveland, O.

V zahvalo za uslišano prošnjo darujem v čast Materi božji \$2 v prospel njemu listu.

F. T. Cleveland, O.

V Zahvalo presv. Srcu Jezusovemu in presl. Srcu Marijinemu ter sv. Antonu darujem za Ave Marijo \$1.

Mary Roitz, Cleveland, O.

Neimenovan, Cleveland, za raj. 4 (4), dar 2; Anton Kocman, Frontenac, Kans. v č. Kr. trp. 1 (1); v č. M. B. 2 (2), za duše v v. 2 (2); Ana Blakach, Spring Valley, za raj. dr. 1 (1), za žive dr. 1 (1); Neimenovana, Clev., O. po nam. 5 (5), če mogoče v Lurd, sicer Brezje; Neimenovana za bol. moža 2 (2), Jakob Zore, Olyphant, Pa. za duš. v v. po nam. 1 (1); Miss Mary Zore, ist. za raj. Rev. Drev, Rev. Tomšič in S. De Sales; Neimenovan, So. Chicago, Ill. po nam. 2 (2); Mary Smith, Homer City, Pa. po nam. 2 (2). Uršula Geladich, Brooklyn, N. Y. po nam. 2 (2); Lucija Berce, San Francisco, Cal. za duš. v v. 1 (1); Josipina Pajk, Gilbert, Min po nam. 1 (1);

I. Vehovec, Cleveland, O. po nam. 6 (6); M. C. Cleveland, O. za dr. Stef. Zakrajšek, 1 (1), za druž. Čimperman 1 (1); Rev. John Trobec, Rice, Minn. n. č. M. B. po nam. 2 (2).

IZKAZ

darov za Gosposvetski zvon.

Mr. M. J. Perne, Albany, Minn. 50c.

Mr. M. Tomše, Albany, Minn. 50c.

Nadaljnih darov prosim

Rev. J. C. Smoley

Calio, N. Dak.

DAROV ZA KARMELIČANKE:

Františka Škulj \$1; Mary Otoničar \$1; Antonija Gradišar \$1; Mrs. P. Sager \$2; Neimenovane So. Chicago \$5.

NOVE KNJIGE.

Saint Antonys Almanac. Ker so tudi mej našimi prijatelji nekateri, ki jim gre angleščina bolje kot slovenščina, bi morda želeli kak angleški koledar. Tem priporočamo zgoraj omenjenega. Izdala ga je frančiškanska provincija Najsv. Imena. Obsega 91 strani berila lepe vsebine in stane 25c. Naroča se: **Franciscana Press.**

St. Bonaventure, N. Y.

Zgodovina fare Domžale. Svojim faranom doma in na tujem v spomin na veliko dobo farne in domovinske ljubezni. Spisal Franc Bernik, župnik v Domžalah. — Že naslov pove, da je to nekaj velezanimivega za vsacega Domžalca, ki še ni pozabil na hišico očetovo in Mamico na Goričici. Jaz nisem od tam doma, dasi so mi Domžale dobro znane, vendar sem to knjigo, ki mi jo je g. pisatelj poklonil, z velikim zanimanjem bral. Koliko bolj bo zanimala vsacega tamkajšnjega rojaka. To ni kaka suhoparno, znanstveno pisana zgodovina, ki bi zanimala samo učnjake v tej stroki. Ko človek bere kako zgodovino starejše dobe, se mu zdi, da je v hiši stare nadušljeve dvojice. Lepo posestvo se razprostira okrog hiše, ona dva pa sama, brez otrok — dedičev. Če bereš g. Bernikovo zgodovino domžalske fare, se ti zdi, da si v hiši, v kateri mlade krepke roke čakajo, da poprimejo za krmilo gospodarstva in sanjajo o prihodnji sreči. Tudi g. Bernik nas popelje v starejšo zgodovino Domžal. A ko je tisto obdelal, preide v novejšo in najnovejšo dobo, ki je tako ozko spojena z njim in njegovim neumornim, s tolikimi vspeli kronanim delom. Nikjer ne najdeš niti lahnega migljeja: Glejte, vse to sem jaz naredil. A kdor prebere samo IV. poglavje, "Versko življenje" in ve, da je sam, brez pomočnika, mora priznati: Ta mož ni samo pisal zgodovine domžalske fare, ampak jo je tudi delal. Najprej jo je naredil, potem jo je napisal. Od njenih ustanovnih težav in bojov, pa do sedanjega njenega cvetočega stanja

v vseh ozirih, se kaže njegov vedno snujoči duh in občudovanja vredna vsestranska delavnost, v cerkvi in zunaj nje. Pri vsem tem ogromnem delu mu pa ni ušla najmanjša stvar, ki zadeva župnijo. Ko je buknila svetovna vojska in tudi njemu, kakor vsem, precej zredčila faro, ni pozabil niti na zadnjega trenarja farana. Z očetovskim srcem ga je spremil na bojišče, zasledoval njegova pota z ene fronte na drugo, iz ene bolnišnice v drugo, iz ruskega ujetništva v italijansko. V duhu je stal ob smrtni postelji svojih dragih, daleč v tujini, prisluškoval zadnjim utripom njih domoljubnih src in lovil njih poslednje pretrgane besede, da jih zabeleži v spočeti zgodovini fare, katere oče je. In še je bilo prostora v njegovem srcu. Že naslov nam pove: "Svojim faranom doma in na tujem." Svojim faranom! To besedo vzame v najširšem pomenu besede. Ne samo tiste smatra za take, ki so dejansko njegovi skrbi izročeni, ampak vse Domžalce križem sveta, tudi one, ki so zapustili Goričico, ko je bila še pod okriljem mengiške matere fare. Celo naših ameriških "slamnikaric" ni prezrl, kakor priča poglavje: "Domžalsko slamnikarstvo v Ameriki." Kratko, ta lepa knjiga, ki obsega nad 400 strani s 84 slikami, ni samo lep spomenik domžalske fare, ampak tudi najlepši spomenik pisatelja samega. Zgovorna priča je, kaj premore eno samo duhovniško srce, ako je vpo-dobljeno Srcu najvišjega Pastirja naših duš. Smelo trdim, ne da bi hotel kaj očitati, da ko bi vsi starokrajski dušni pastirji s tako očetovskim srcem spremljali svoje župljane v tujino, kakor jih Rev. Bernik, domžalski župnik, bi imeli njih dušni pastirji v tujini veliko lažje in hvaležnejše delo. Založnika za svojo knjigo najbrž ni dobil, njena vsebina je preveč krajevna, da bi se moglo računati z večjim odjemom. Založil jo je sam, ker mu ni za denar, ampak za duše. Domžalci so lahko ponosni, da imajo takega dušnega pastirja. Prepričan sem, da ne bo nobenega, ki bi te knjige ne naročil, tudi mej onimi, ki so v tujini ne. Da

mej temi še posebno ne. Dragi spomini na rojstni kraj, morda že zaprašeni, mu bodo ob njenem branju na novo oživali. Mlade Domžale, ki so pod pisateljevim vodstvom tako vsestransko napredovale, mu bodo dvignile ponos, kakor dedu, ki gleda svoje mlade krepke vnuke. Dobro mu bo dela žarka ljubezen duhovnega očeta, ki doma misli nanj in moli zanj, da bi ostal zvest veri svojih starišev, ki morda že oba počivata pri Materi na Goričici. — Mi knjige zaenkrat nimamo v zalogi. Bo morebiti tudi boljše, da je ne naročimo. Vsak naj jo sam naroči pri g. pisatelju. Stane \$1.00. Na ta način se mu bodo vsaj nekoliko poplačali ogromni stroški, ki jih je imel z njo. Pišite kar nanj, a ne pozabite natančno in razločno napisati svoj naslov. Naslov nanj je:

Rev. Franc Bernik župnik in svetnik
pošta DOMŽALE,
Jugoslavija. Slovenija.
Evropa.

Katoliški Slovenci! Vaša dolžnost je, da naročate in priporočate list "AVE MARIA"

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

KAŠELJ

je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati. Uživajte

SEVERA'S COUGH BALSAM,

kateri olajša kašelj te odvрни mnogo trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripo in za odpomoč pri glavoboli veled prehlada.

Cena 30 centov.

W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

Največje veselje o Božiču so LEPE JASLICE

Preskrbite si jih o pravem času.

Letos nudimo našim odjemalcem nekaj posebnega — stoječe figure za opremo jaslje.

Cel set sestoji iz 12 figur, pripravljene v papirnati škatlji, omotane z zeleno slamo, kar se lahko uporabi mesto mahu.

VELIKOST IN CENA:

Štev. 1. —	8 figur, visokost stoječih, 3 inč., druge sorazmerno, cena \$ 1.00
Štev. 2. —	9 figur, visokost stoječih, 4 inč., druge sorazmerno, cena \$ 2.00
Štev. 3. —	10 figur, visokost stoječih, 6 inč., druge sorazmerno, cena \$ 3.50
Štev. 4. —	12 figur, visokost stoječih, 6 inč., druge sorazmerno, cena \$ 3.75
Štev. 5. —	17 figur, visokost stoječih, 7 inč., druge sorazmerno, cena \$ 8.00
Štev. 6. —	17 figur, visokost stoječih 9 inč., druge sorazmerno, cena \$12.50

PAPIRNATE JASLICE VELIKOST IN KAKOVOST:

V velikosti 3½	4¾ inč. cena.....\$.05
V velikosti 6	8 inč. cena.....\$.25
V velikosti 8	11½ inč. cena.....\$.35
V velikosti 9½	9 inč. cena.....\$.50
V velikosti 12	13 inč. cena.....\$1.00
V velikosti 13	17 inč. cena.....\$1.50

Lepa božična darila, ki bodo gotovo zveselila vaše drage: Marmornati in navadni kipi, razne cene in velikosti, razpela, vsakovrstne slike in podobe, zlati in pozlačeni medaljoni in svetince, zlati rožni venci v različnih barvah, srebrni rožni venci v srebrni škatljici z veri-

žico, slovenski in angleški molitveniki.

Božične in novoletne razglednice: — Zbirka najrazličnejših slik, krasno izdelane v barvah, 1 ducat — 40c., 100 razglednic \$2.50.

Pri večjih naročilih damo znanen popust, kar bo zanimalo zlasti naše trgovce.

Naročilu je treba pridjati potrebno svoto v znamkah, money ali expres ordru, čeku itd. Poština je pri vseh cenah že všteta.

Naročila pošljite na tvrdko:

EDINOST 1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.